ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ

MedSEVa

Καλλιεργώντας Βιώσιμες Οικονομίες στη Μεσόγειο μέσω της Αξιοποίησης των οικοσυστημάτων των θαμνωδών περιοχών

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το έργο 2024-1-EL01-KA220-HED-000257652 χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το παρόν φυλλάδιο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων και η Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.

Ακολουθήστε Μας @

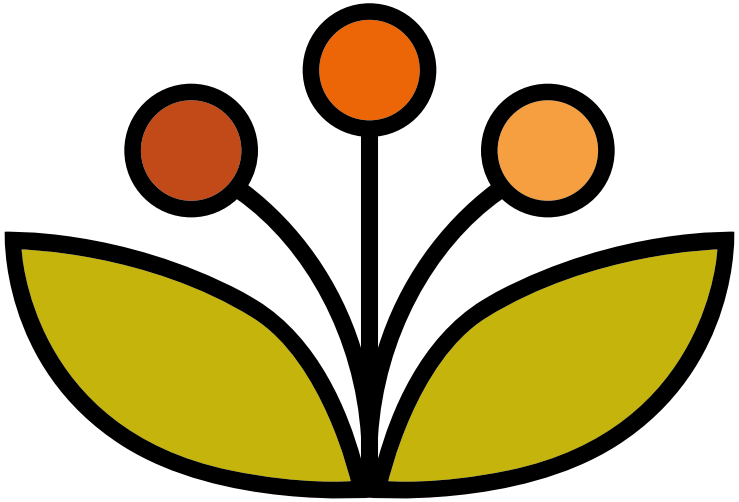
MedSEVaProject

medsevaproject

MedSeVa Project

@MedSEVaProject

https://medseva.eu

MedSEVa

Οδηγός εκμάθησης αφηγηματικών χαρτών

Συνεταιρισμός:

ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

AidLearn

USE Earth

Cyprus University of Technology

ΚΑ220-HED - Συμπράξεις συνεργασίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Καλλιεργώντας Βιώσιμες Οικονομίες στη Μεσόγειο μέσω της Αξιοποίησης των οικοσυστημάτων των θαμνωδών περιοχών

Συμφωνία αριθ. 2024-1-EL01-KA220-HED-000257652

MedSEVa
Οδηγός εκμάθησης αφηγηματικών χαρτών

Συγγραφείς
Graça Gonçalves, Márcia Silva
AidLearn, Consultoria em Recursos Humanos, Lda (PT)

Γραφιστική
Carlota Flieg

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

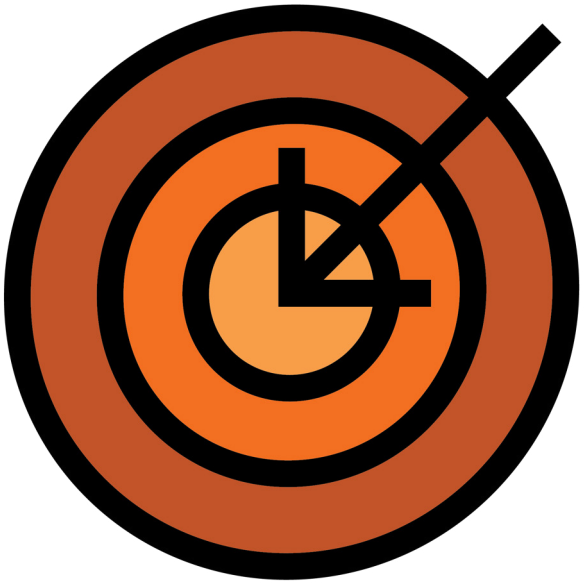
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ **10**
1.1. Σκοπός Του Οδηγού 10
1.2. Πώς Αναπτυχθήκαν Οι Αφηγηματικοί Χάρτες 12
1.3. Στρατηγική Ευθυγράμμιση Με Τους Στόχους Του Έργου Medseva 16
1.4. Χρήστες-Στόχοι Του Οδηγού 19

2. ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑ **22**
2.1. Κύρια Ομάδα-Στόχος: Μαθητές Στα Επίπεδα 5 Και 6 Του ΕΠΠ 22
2.2. Έμμεσες Ομάδες-Στόχοι: Τοπικοί Και Κοινοτικοί Φορείς 26
2.3. Εκπαιδευτική Σημασία Της Αντιμετώπισης Και Των Δύο Ομάδων-Στόχων 27
2.4. Συνάφεια Με Την Ανώτατη Εκπαίδευση Και Την Επαγγελματικά Προσανατολισμένη Μάθηση 30
2.5. Πράσινες Δεξιότητες, Απασχολησιμότητα Και Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα 31
2.6. Χρήση Αφηγηματικών Χαρτών Σε Όλους Τους Κλάδους 33

3. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ **38**
3.1. Χρήση Των Αφηγηματικών Χαρτών Ως Πόρος Μάθησης 38
3.2. Παιδαγωγικό Δυναμικό Διαφορετικών Αφηγηματικών Χαρτών 39
3.3. Πότε Και Πώς Να Χρησιμοποιείτε Αφηγηματικούς Χάρτες Σε Διδακτικές Δραστηριότητες 41
3.4. Προσαρμογή Της Χρήσης Αφηγηματικών Χαρτών Σε Διαφορετικά Μαθησιακά Πλαίσια 44
3.5. Ο Ρόλος Του Εκπαιδευτικού ή Του Εκπαιδευτή 44
3.6. Πρακτικές Συμβουλές Για Αποτελεσματική Χρήση 45
3.7. Χρήση Αφηγηματικών Χαρτών Σε Όλους Τους Κλάσους 45

4. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ **50**
4.1. Το ΕΠΠ Ως Πλαίσιο Αναφοράς Για Τον Σχεδιασμό Μάθησης 50
4.2. Ευθυγράμμιση Με Το ΕΠΠ Επίπεδο 5 51
4.3. Ευθυγράμμιση Με Το ΕΠΠ Επίπεδο 6 53
4.4. Πρακτική Καθοδήγηση Για Εκπαιδευτικούς Και Εκπαιδευτές 54
4.5. Συνοχή Με Τα Μαθησιακά Αποτελέσματα 55

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ **58**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Αυτός ο οδηγός υποστηρίζει τους πανεπιστημιακούς καθηγητές και τους εκπαιδευτές του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) επιπέδων 5 και 6 στη χρήση του αφηγηματικού χάρτη (StoryMap) ως πρακτικού εργαλείου μάθησης στις διδακτικές και εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες.

Οι αφηγηματικοί χάρτες, οι οποίοι αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Καλλιέργεια Βιώσιμων Οικονομιών στη Μεσόγειο μέσω της Αξιοποίησης των Οικοσυστημάτων των Θαμνωδών Περιοχών» (MedSEVa), είναι εκπαιδευτικοί πόροι που έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίξουν τη μάθηση σχετικά με τα οικοσυστήματα των θαμνωδών περιοχών και της μακίας βλάστησης της Μεσογείου, τις προκλήσεις βιωσιμότητας και τα εδαφικά πλαίσια. Συνδυάζουν την αφήγηση ιστοριών, την επιστημονική γνώση, την παραδοσιακή οικολογική γνώση και πολυμέσα για να εξερευνήσουν πραγματικά παραδείγματα βιώσιμων πρακτικών, αξιοποίησης οικοσυστημάτων, διατήρησης της βιοποικιλότητας, πολιτιστικής κληρονομιάς και πράσινης επιχειρηματικότητας σε όλη την περιοχή της Μεσογείου.

Μέσα από αυθεντικές μελέτες περιπτώσεων από διαφορετικές μεσογειακές χώρες, οι αφηγηματικοί χάρτες βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν τις πολύπλοκες σχέσεις μεταξύ της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, των τοπικών κοινοτήτων, της εδαφικής ανάπτυξης, των οικονομικών ευκαιριών και της υπεύθυνης χρήσης των φυσικών πόρων. Συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη και την επιστήμη με τη βιωματική εμπειρία, προωθούν μια βαθύτερη κατανόηση των σύγχρονων προκλήσεων βιωσιμότητας και των πιθανών απαντήσεων.

Οι αφηγηματικοί χάρτες ενσωματώνουν κείμενο, εικόνες, βίντεο, χάρτες, ηχητικές μαρτυρίες και αφηγήσεις της κοινότητας για να δημιουργήσουν ενδιαφέρουσες και ουσιαστικές μαθησιακές εμπειρίες. Αυτή η πολύτροπη προσέγγιση υποστηρίζει τη συμμετοχή των μαθητών, ενθαρρύνοντας παράλληλα την εξερεύνηση ζητημάτων βιωσιμότητας από περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές οπτικές γωνίες.

Ο οδηγός μεταφράζει το έργο αφήγησης ιστοριών του έργου σε συγκεκριμένες διδακτικές δράσεις, υποστηρίζοντας τους εκπαιδευτές στον σχεδιασμό, την καθοδήγηση και τη διευκόλυνση μαθησιακών δραστηριοτήτων που βασίζονται στη χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε επαγγελματικά προσανατολισμένα προγράμματα.

Ο οδηγός δείχνει, βήμα προς βήμα, πώς οι εκπαιδευτές να:

- σχεδιάσουν μαθησιακές δραστηριότητες με βάση τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa για να εξερευνήσουν πραγματικά θέματα βιωσιμότητας·
- να καθοδηγήσουν τους μαθητές στον συνδυασμό επιστημονικής γνώσης με πληροφορίες από πραγματικά περιβάλλοντα, τοπικές κοινότητες και παραδοσιακή οικολογική γνώση·
- να υποστηρίξουν τους φοιτητές στην ανάλυση, τη συζήτηση και τον αναστοχασμό περίπλοκων προκλήσεων βιωσιμότητας μέσω προσεγγίσεων μάθησης που βασίζονται σε περιστατικά και σε προβλήματα·

να καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη, τον αλφαβητισμό σε θέματα βιωσιμότητας, τη συστημική σκέψη, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και άλλες πράσινες ικανότητες σχετικές με την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα επαγγελματικά περιβάλλοντα.

Το επίκεντρο αυτού του οδηγού είναι παιδαγωγικό. Εξηγεί τι πρέπει να κάνετε, πώς να το κάνετε και γιατί λειτουργεί σε ένα μαθησιακό πλαίσιο, χωρίς να απαιτεί προηγμένη τεχνική εμπειρογνωμοσύνη από τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές.

Οι ακόλουθες ενότητες εξηγούν πώς αναπτύχθηκαν οι αφηγηματικοί χάρτες, πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν παιδαγωγικά και πώς ευθυγραμμίζονται με τα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ. Ο οδηγός παρέχει επίσης πρακτικές συστάσεις για την ενσωμάτωση της μάθησης που βασίζεται σε αφηγηματικούς χάρτες σε διαφορετικά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προσανατολισμένα πλαίσια.

Αυτός ο οδηγός έχει αναπτυχθεί σύμφωνα με τις παιδαγωγικές αρχές και τις αρχές διασφάλισης ποιότητας που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του έργου MedSEVa, διασφαλίζοντας τη συνοχή μεταξύ των διαδικασιών σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης της μάθησης.

1.2. ΠΩΣ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΟΙ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Στο πλαίσιο του έργου «Καλλιέργεια Βιώσιμων Οικονομιών στη Μεσόγειο μέσω της Αξιοποίησης των Οικοσυστημάτων των Θαμνωδών Περιοχών» (MedSEVa), οι αφηγηματικοί χάρτες αναπτύχθηκαν ως εκπαιδευτικοί πόροι σχεδιασμένοι για να υποστηρίξουν τη μάθηση σχετικά με τα μεσογειακά οικοσυστήματα, τις προκλήσεις βιωσιμότητας και τα εδαφικά πλαίσια.

Μια κοινή διαδικασία ανάπτυξης

Η ανάπτυξη των αφηγηματικών χαρτών ακολούθησε μια κοινή και δομημένη διαδικασία που συνδύασε την αφήγηση ιστοριών, τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό και την ψηφιακή ενσωμάτωση.

Η διαδικασία ξεκίνησε με την ανάπτυξη περιεχομένου αφήγησης ιστοριών. Οι εταίροι του έργου συνεργάστηκαν για να δημιουργήσουν αφηγήσεις που μεταφράζουν σύνθετα επιστημονικά και περιβαλλοντικά θέματα σε περιεχόμενο που είναι σαφές, ελκυστικό και κατάλληλο για μάθηση. Αυτή η εργασία επικεντρώθηκε στα εξής:

- επιλογή σχετικών προκλήσεων βιωσιμότητας στον πραγματικό κόσμο·
- οργάνωση πληροφοριών με τρόπο που να υποστηρίζει την κατανόηση και τη σκέψη·
- συνδυασμός επιστημονικών στοιχείων με τοπική, συγκειμενική και παραδοσιακή οικολογική γνώση, όπου είναι σχετικό.

Η αφήγηση ιστοριών αποτελεί επομένως βασικό στοιχείο των αφηγηματικών χαρτών, διαμορφώνοντας τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές καθοδηγούνται σε κάθε θέμα και τον τρόπο παρουσίασης των βασικών μηνυμάτων.

Μόλις ορίστηκε το περιεχόμενο της αφήγησης, μετατράπηκε σε διαδραστικούς αφηγηματικούς χάρτες. Αυτό το βήμα συνένωσε κείμενο, εικόνες, χάρτες και στοιχεία πολυμέσων σε έναν ενιαίο ψηφιακό πόρο ο οποίος είναι εύκολα προσβάσιμος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Προσέγγιση ποιότητας ευθυγραμμισμένη με Ευρωπαϊκές αρχές διασφάλισης ποιότητας

Η ανάπτυξη του περιεχομένου αφήγησης που στηρίζει τους αφηγηματικούς χάρτες ακολούθησε εξαρχής μια προσέγγιση προσανατολισμένη στην ποιότητα, ευθυγραμμισμένη με τις ευρωπαϊκές αρχές διασφάλισης ποιότητας που σχετίζονται με την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα επαγγελματικά περιβάλλοντα μάθησης, συμπεριλαμβανομένων των Προτύπων και των Κατευθυντήριων Γραμμών για τη Διασφάλιση Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG), την εποικοδομητική ευθυγράμμιση (Biggs, 1996) και των προσεγγίσεων που εμπνέονται από το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΟΠΠΕΠ).

Αυτές οι αρχές χρησιμοποιήθηκαν για να καθοδηγήσουν τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του περιεχομένου αφήγησης, διασφαλίζοντας ότι το περιεχόμενο πληρούσε σαφή πρότυπα ποιότητας πριν μετατραπεί στον αφηγηματικό χάρτη.

Στην πράξη, αυτό σήμαινε ότι η διαδικασία ανάπτυξης της αφήγησης:

- βασιζόταν σε σαφώς καθορισμένους μαθησιακούς στόχους σχετικούς με τα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ·
- ακολούθησε ένα δομημένο και συνεκτικό αφηγηματικό σχέδιο, κατάλληλο για εκπαιδευτική χρήση·
- έλαβε υπόψη τη συνάφεια, τη σαφήνεια και τη χρησιμότητα για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς·
- ενσωμάτωσε κύκλους ανάδρασης κατά την ανάπτυξη, επιτρέποντας τη βελτίωση και την τελειοποίηση του περιεχομένου.

Χρησιμοποιώντας αυτές τις ευρωπαϊκές αρχές διασφάλισης ποιότητας ως πλαίσιο αναφοράς, το έργο διασφάλισε ότι το περιεχόμενο της αφήγησης ιστοριών —και, κατά συνέπεια, οι αφηγηματικοί χάρτες— είναι παιδαγωγικά άρτιο, σχετικό και κατάλληλο για χρήση σε πλαίσια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικής μάθησης.

Δοκιμές και επικύρωση με ομάδες-στόχους

Οι αφηγηματικοί χάρτες δοκιμάστηκαν και αξιολογήθηκαν ακολουθώντας τη δομημένη διαδικασία αξιολόγησης που ορίζεται στο Πλαίσιο Αξιολόγησης αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa.

Αυτή η διαδικασία περιλάμβανε:

- αξιολόγηση του περιεχομένου αφήγησης ιστοριών·
- επικύρωση πριν από την ενσωμάτωση στους αφηγηματικούς χάρτες ·
- πιλοτική δοκιμή με ομάδες-στόχους χρησιμοποιώντας δομημένα ερωτηματολόγια και καθορισμένους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (KPIs) (όριο συμφωνίας ≥75%).

Τα σχόλια που συλλέχθηκαν μέσω αυτών των διαδικασιών αναλύθηκαν συστηματικά και χρησιμοποιήθηκαν για τη βελτίωση τόσο του περιεχομένου όσο και της δομής των αφηγηματικών χαρτών, διασφαλίζοντας την χρηστικότητά τους, την παιδαγωγική τους συνάφεια και την καταλληλόλητά τους ως εκπαιδευτικοί πόροι.

Τι σημαίνει αυτό για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές

Για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές, αυτό σημαίνει ότι οι αφηγηματικοί χάρτες:

- αποτελούν έναν έτοιμο προς χρήση εκπαιδευτικό πόρο και όχι ένα εργαλείο για τη δημιουργία μαθητών·
- είναι παιδαγωγικά δομημένα και προσανατολισμένα στην ποιότητα·
- έχουν αναπτυχθεί και επικυρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τα μαθησιακά πλαίσια·
- επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να επικεντρώνονται σε μαθησιακές δραστηριότητες και όχι στην ψηφιακή παραγωγή.

Αυτός ο οδηγός βασίζεται σε αυτήν την προσέγγιση και εξηγεί πώς να χρησιμοποιήσετε αποτελεσματικά τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa σε δραστηριότητες διδασκαλίας και κατάρτισης.

1.3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ MEDSEVA

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa δεν αποτελούν μόνο εκπαιδευτικούς πόρους, αλλά και βασικά εργαλεία για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων του έργου «Καλλιέργεια Βιώσιμων Οικονομιών στη Μεσόγειο μέσω της Αξιοποίησης των Οικοσυστημάτων των Θαμνωδών Περιοχών» (MedSEVa).

Μέσω της ενσωμάτωσης της αφήγησης ιστοριών, της επιστημονικής γνώσης, της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης και του πολυμεσικού περιεχομένου, οι αφηγηματικοί χάρτες συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την οικολογική, πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική αξία των οικοσυστημάτων των θαμνωδών περιοχών και μακίας της Μεσογείου. Παρέχουν στους μαθητές ευκαιρίες να εξερευνήσουν πραγματικά παραδείγματα βιώσιμων πρακτικών, τοπικής καινοτομίας και προσεγγίσεων που βασίζονται στην κοινότητα για τη διαχείριση των οικοσυστημάτων σε διάφορες μεσογειακές χώρες.

Οι αφηγηματικοί χάρτες υποστηρίζουν τον στόχο του έργου για την προώθηση της βιώσιμης αξιοποίησης των μεσογειακών οικοσυστημάτων, αναδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο οι φυσικοί πόροι μπορούν να διαχειριστούν υπεύθυνα, συμβάλλοντας παράλληλα στην τοπική ανάπτυξη και την μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Συμβάλλουν επίσης στη διατήρηση και τη διάδοση της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης, καταγράφοντας πρακτικές, δεξιότητες και εμπειρίες που έχουν αναπτυχθεί μέσω μακροχρόνιων αλληλεπιδράσεων μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων και των μεσογειακών οικοσυστημάτων. Παρουσιάζοντας αυτές τις εμπειρίες παράλληλα με επιστημονικά στοιχεία, οι αφηγηματικοί χάρτες ενθαρρύνουν τους μαθητές να εκτιμήσουν τη συμπληρωματική αξία διαφορετικών συστημάτων γνώσης.

Επιπλέον, οι αφηγηματικοί χάρτες προωθούν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες, βοηθώντας τους μαθητές να κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας των φυσικών οικοτόπων και της διατήρησης της οικολογικής ισορροπίας ενόψει των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών πιέσεων.

Η εκπαιδευτική προσέγγιση που υιοθετείται στους αφηγηματικών χάρτες συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη πράσινων ικανοτήτων και βιωσιμότητας. Μέσω καθοδηγούμενης εξερεύνησης πραγματικών περιπτώσεων, οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναπτύξουν κριτική και συστημική σκέψη, περιβαλλοντική ευθύνη και την ικανότητα ανάλυσης των προκλήσεων βιωσιμότητας από πολλαπλές οπτικές γωνίες.

Παρουσιάζοντας παραδείγματα βιώσιμων προϊόντων, αλυσίδων αξίας, τοπικών επιχειρήσεων και καινοτόμων χρήσεων των φυσικών πόρων, οι αφηγηματικοί χάρτες υποστηρίζουν επίσης την προώθηση της πράσινης επιχειρηματικότητας και της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Οι μαθητές εκτίθενται σε ευκαιρίες που συνδέονται με την πράσινη οικονομία και τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η βιωσιμότητα στη δημιουργία βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων στις μεσογειακές περιοχές.

Επιπλέον, οι αφηγηματικοί χάρτες συμβάλλουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την κλιματική αλλαγή, την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων και τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη. Ενθαρρύνουν τον προβληματισμό σχετικά με το πώς οι κοινότητες μπορούν να ανταποκριθούν στις περιβαλλοντικές προκλήσεις, διατηρώντας παράλληλα τη βιοποικιλότητα, την πολιτιστική κληρονομιά και τα τοπικά μέσα διαβίωσης.

Τέλος, οι αφηγηματικοί χάρτες υποστηρίζουν την απασχόληση βοηθώντας τους μαθητές να κατανοήσουν πώς οι γνώσεις και οι ικανότητες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα μπορούν να εφαρμοστούν σε επαγγελματικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής διαχείρισης, της βιώσιμης γεωργίας, της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της αγροτικής ανάπτυξης, του οικοτουρισμού, της πράσινης επιχειρηματικότητας και άλλων τομέων που συνδέονται με τη μετάβαση προς μια πιο βιώσιμη οικονομία.

Μέσω αυτών των συνεισφορών, οι αφηγηματικοί χάρτες χρησιμεύουν ως γέφυρα μεταξύ της εκπαίδευσης, της βιωσιμότητας, της χωρικής ανάπτυξης και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, ενισχύοντας τη συνολική αποστολή και τους στόχους του έργου MedSEVa.

1.4. ΧΡΗΣΤΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Αυτός ο οδηγός απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που εργάζονται με μαθητές στα επίπεδα **5 και 6 του ΕΠΠ**, και συγκεκριμένα:

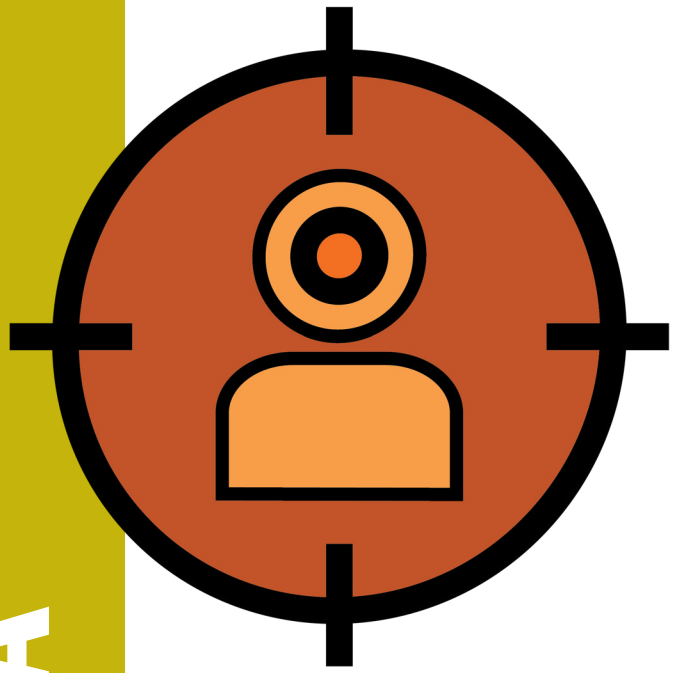
- **Καθηγητές Ανώτατης Εκπαίδευσης** παροχή μαθημάτων σε προπτυχιακό πανεπιστημιακό επίπεδο (Bachelor)(ΕΠΠ 6)
- **Εκπαιδευτές και ομιλητές** σε προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης βραχείας διάρκειας ή σε προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, συμπεριλαμβανομένων των πλαισίων ΕΕΚ (ΕΠΠ 5)

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για εκπαιδευτικούς που θέλουν:

- να εισάγουν πραγματικές μελέτες περιπτώσεων βιωσιμότητας και περιβάλλοντος στη διδασκαλία τους·
- να δώσουν παραδείγματα στους μαθητές ώστε να κατανοήσουν σύνθετα θέματα μέσω δομημένων αφηγήσεων·
- να ενθαρρύνουν την ανάλυση, τη συζήτηση και τον κριτικό στοχασμό·
- να ενσωματώνουν υψηλής ποιότητας ψηφιακούς εκπαιδευτικούς πόρους στα μαθήματά τους.

Δεν απαιτούνται προηγμένες τεχνικές γνώσεις ψηφιακής χαρτογράφησης ή εργαλείων αφήγησης. Ο οδηγός εστιάζει στην παιδαγωγική χρήση, βοηθώντας τους εκπαιδευτικούς να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa ως μέρος της διδακτικής τους πρακτικής.

2. ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑ

2. ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑ

Σκοπός αυτής της ενότητας

Αυτή η ενότητα εξηγεί σε ποιους απευθύνονται οι αφηγηματικοί χάρτες από εκπαιδευτικής άποψης και γιατί είναι σχετικό με τη διδασκαλία και τη μάθηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε επαγγελματικά περιβάλλοντα.

Διευκρινίζει τη διάκριση μεταξύ άμεσων και έμμεσων ομάδων-στόχων και εξηγεί πώς λαμβάνεται υπόψη κάθε ομάδα στην εκπαιδευτική χρήση των αφηγηματικών χαρτών.

2.1. ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ: ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ 5 ΚΑΙ 6 ΤΟΥ ΕΠΠ

2.1.1. Προφίλ της κύριας ομάδας-στόχου

Οι μαθητές εγγράφονται σε:

- Ανώτατη Εκπαίδευση (Επίπεδο Bachelor – ΕΠΠ 6)
- Ανώτατη εκπαίδευση βραχείας διάρκειας και προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού (ΕΠΠ 5)

Τυπικοί τομείς σπουδών:

- Περιβαλλοντικές επιστήμες
- Γεωργία και αγρονομία
- Αγροτική οικονομία
- Οικολογία και βιοποικιλότητα
- Γεωγραφία και μελέτες τοπίου
- Σχετικοί κλάδοι με γνώμονα τη βιωσιμότητα

2.1.2. Εκπαιδευτικές Ανάγκες της Κύριας Ομάδας-Στόχου

Οι μαθητές στα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες εκπαιδευτικές ανάγκες που σχετίζονται με την κατανόηση, την ερμηνεία και την εφαρμογή της γνώσης σε σύνθετα και πραγματικά περιβάλλοντα. Στους τομείς που καλύπτει το έργο, αυτές οι ανάγκες συνδέονται στενά με τη βιωσιμότητα, την περιβαλλοντική αλλαγή και την εδαφική δυναμική.

Μία βασική ανάγκη είναι η ικανότητα κατανόησης σύνθετων προκλήσεων βιωσιμότητας και περιβάλλοντος. Οι μαθητές συχνά καλούνται να ασχοληθούν με θέματα που αφορούν πολλαπλές μεταβλητές, όπως οικολογικά συστήματα, ανθρώπινες δραστηριότητες και μακροπρόθεσμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Συνεπώς, οι εκπαιδευτικοί πόροι πρέπει να υποστηρίζουν τη δομημένη εξερεύνηση της πολυπλοκότητας, αντί να παρουσιάζουν αποσπασματικές πληροφορίες.

Μια άλλη σημαντική ανάγκη είναι η σύνδεση της θεωρητικής γνώσης με πραγματικά τοπικά πλαίσια. Οι μαθητές χρειάζονται ευκαιρίες να δουν πώς οι επιστημονικές έννοιες, τα μοντέλα και τα πλαίσια σχετίζονται με συγκεκριμένες καταστάσεις σε συγκεκριμένες περιοχές και κοινότητες. Αυτή η σύνδεση είναι απαραίτητη για ουσιαστική μάθηση, ιδίως σε πλαίσια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με επαγγελματικό προσανατολισμό και εφαρμοσμένο χαρακτήρα.

Οι μαθητές πρέπει επίσης να αναπτύξουν την ικανότητα ανάλυσης πραγματικών περιπτώσεων. Αυτό περιλαμβάνει τον εντοπισμό βασικών στοιχείων μιας κατάστασης, την κατανόηση των σχέσεων μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων και την αναγνώριση περιορισμών και ευκαιριών σε ένα δεδομένο πλαίσιο. Οι εκπαιδευτικοί πόροι θα πρέπει να υποστηρίζουν την καθοδηγούμενη ανάλυση και όχι την καθαρά περιγραφική μάθηση.

Τέλος, οι μαθητές χρειάζονται υποστήριξη στην ερμηνεία πληροφοριών από διαφορετικές πηγές. Σε τομείς που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, οι πληροφορίες συχνά προέρχονται από επιστημονικά δεδομένα, τοπικές παρατηρήσεις, έγγραφα πολιτικής και παραδοσιακές ή τοπικές γνώσεις που έχουν αναπτυχθεί μέσω μακροχρόνιων πρακτικών και αλληλεπίδρασης με οικοσυστήματα.

Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να αναγνωρίζουν την αξία αυτής της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης, να κατανοούν πώς συμπληρώνει τα επιστημονικά δεδομένα και να ενσωματώνουν διαφορετικά είδη γνώσης με τεκμηριωμένο και κριτικό τρόπο, αντί να αντιμετωπίζουν κάθε πηγή μεμονωμένα.

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε μεσογειακά περιβάλλοντα, όπου η παραδοσιακή γνώση διαδραματίζει βασικό ρόλο στη βιώσιμη χρήση γης, τη διαχείριση των πόρων και τις βιώσιμες τοπικές οικονομικές δραστηριότητες.

Ανταποκρινόμενοι σε αυτές τις ανάγκες, οι αφηγηματικοί χάρτες παρέχουν έναν δομημένο και προσβάσιμο τρόπο για τους μαθητές να ασχοληθούν με σύνθετα θέματα, υποστηρίζοντας την κατανόηση, τον αναστοχασμό και την τεκμηριωμένη συζήτηση στα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ.

Επιπλέον, οι μαθητές χρειάζονται ευκαιρίες να αναλύσουν κριτικά τις έννοιες που παρουσιάζονται και να διερευνήσουν πώς οι αρχές της βιωσιμότητας μπορούν να εφαρμοστούν σε πραγματικά περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών και επιχειρηματικών καταστάσεων.

Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων μπορεί να υποστηρίξει βιώσιμες και αειφόρες δραστηριότητες, και του τρόπου με τον οποίο πρέπει να εξισορροπούνται οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις κατά την εξέταση των επιλογών ανάπτυξης στις μεσογειακές περιοχές.

2.1.3. Ο ρόλος των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa για την κύρια ομάδα-στόχο

Για τους μαθητές στα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa διαδραματίζουν έναν συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ρόλο ως δομημένοι μαθησιακοί πόροι που υποστηρίζουν την κατανόηση, την ανάλυση και τον αναστοχασμό σε σύνθετα θέματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα.

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa παρέχουν στους φοιτητές:

- πρόσβαση σε πραγματικές και πλαισιωμένες μελέτες περιπτώσεων που σχετίζονται με τα μεσογειακά οικοσυστήματα και εδάφη·
- μια σαφή αφηγηματική δομή που βοηθά στην οργάνωση των πληροφοριών και στην καθοδήγηση της μάθησης βήμα προς βήμα·
- οπτικά και άλλα πολυμέσα που υποστηρίζουν την κατανόηση σύνθετων σχέσεων μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και τοπικών παραγόντων.

Δουλεύοντας με τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa, οι μαθητές ενθαρρύνονται:

- ενα εξερευνήσουν πραγματικές καταστάσεις με καθοδηγούμενο και ουσιαστικό τρόπο·
- να αναλύσουν πληροφορίες που παρουσιάζονται μέσω αφήγησης ιστοριών, χαρτών και δεδομένων·
- να αναλογιστούν κριτικά τις προκλήσεις της βιωσιμότητας και τις πιθανές απαντήσεις.

Η χρήση των αφηγηματικών χαρτών υποστηρίζει μαθησιακές διαδικασίες που ξεπερνούν την απομνημόνευση, βοηθώντας τους μαθητές να αναπτύξουν μια βαθύτερη και πιο ολοκληρωμένη κατανόηση ζητημάτων του πραγματικού κόσμου.

2.2. ΕΜΜΕΣΕΣ ΟΜΑΔΕΣ-ΣΤΟΧΟΙ: ΤΟΠΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

2.2.1. Προφίλ των έμμεσων ομάδων-στόχων

Εκτός από τους μαθητές, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Καλλιέργεια Βιώσιμων Οικονομιών στη Μεσόγειο μέσω της Αξιοποίησης των Θαμνωδών Οικοσυστημάτων», συνδέονται στενά με μια σειρά από τοπικούς και κοινοτικούς φορείς, όπως:

- τοπικές κοινότητες στις περιοχές της Μεσογείου·
- γαιοκτήμονες και αγροτικοί φορείς·
- τοπικές αρχές και δημόσιοι φορείς·
- συνεταιρισμοί και τοπικοί οργανισμοί που συνδέονται με τη χρήση γης και τους φυσικούς πόρους.

Αυτές οι ομάδες δεν είναι άμεσοι χρήστες των αφηγηματικών χαρτών με εκπαιδευτική έννοια, αλλά αντιπροσωπεύουν τα ρεαλιστικά πλαίσια και πραγματικότητες στις οποίες βασίζονται οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa.

2.2.2. Πώς αντικατοπτρίζονται οι έμμεσες ομάδες-στόχοι στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa

Οι έμμεσες ομάδες-στόχοι αντικατοπτρίζονται στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa μέσω:

- πραγματικά τοπικά πλαίσια και μελέτες περιπτώσεων·
- προκλήσεις που συνδέονται με τη χρήση γης, τη διαχείριση των οικοσυστημάτων και τη βιωσιμότητα·
- παραδείγματα αλληλεπιδράσεων μεταξύ ανθρώπινων δραστηριοτήτων και φυσικού περιβάλλοντος.

Η παρουσία τους στους αφηγηματικούς χάρτες βοηθά να διασφαλιστεί ότι η μάθηση βασίζεται σε πραγματικές καταστάσεις, επιτρέποντας στους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα την πολυπλοκότητα των προκλήσεων βιωσιμότητας και την ποικιλομορφία των εμπλεκόμενων προοπτικών.

Αυτή η προσέγγιση υποστηρίζει μια πιο ρεαλιστική και μάθηση με επίγνωση πλαισίου/περιβάλλοντος, αποφεύγοντας αφηρημένες ή καθαρά θεωρητικές συζητήσεις.

2.3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΟΜΑΔΩΝ-ΣΤΟΧΩΝ

2.3.1. Σύνδεση Ακαδημαϊκής Μάθησης και Πραγματικών Πλαισίων

Συνδυάζοντας ακαδημαϊκή γνώση με πραγματικές τοπικές περιπτώσεις, οι αφηγηματικοί χάρτες MedSEVa βοηθούν στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ θεωρίας και πράξης.

Οι μαθητές υποστηρίζονται σε:

- εφαρμογή επιστημονικής και εννοιολογικής γνώσης σε σαφή παραδείγματα·
- κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις αλληλεπιδρούν σε πραγματικά πλαίσια·
- κριτικός στοχασμός σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι αρχές της βιωσιμότητας μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη.

Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση του τρόπου με τον οποίο η υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων μπορεί να υποστηρίξει αειφόρες και βιώσιμες δραστηριότητες, σεβόμενη παράλληλα τα οικολογικά όρια και τη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική ισορροπία, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης που έχει αναπτυχθεί μέσω μακροχρόνιων τοπικών πρακτικών και αλληλεπίδρασης με τα οικοσυστήματα.

2.3.2. Προστιθέμενη αξία για τη διδασκαλία και τη μάθηση

Η χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa ως εκπαιδευτικών πόρων προσθέτει αξία στη διδασκαλία και τη μάθηση μέσω:

- αύξησης της εμπλοκής των μαθητών μέσω πραγματικού και ουσιαστικού περιεχομένου·
- υποστήριξης διεπιστημονικών προσεγγίσεων μάθησης·
- ενίσχυσης της κριτικής σκέψης και της τεκμηριωμένης συζήτησης·
- βοήθειας προς τους μαθητές να κατανοήσουν σύνθετες προκλήσεις βιωσιμότητας με έναν ολοκληρωμένο τρόπο.

Δουλεύοντας με καλά δομημένους αφηγηματικούς χάρτες, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν να υποστηρίξουν μαθησιακές διαδικασίες που είναι σχετικές, αναστοχαστικές και στενά συνδεδεμένες με τα πραγματικά περιβάλλοντα.

2.3.3. Ανάπτυξη Διαθεματικών Ικανοτήτων

Πέρα από τη συμβολή τους στην εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa υποστηρίζουν την ανάπτυξη μιας σειράς διαθεματικών ικανοτήτων που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική μάθηση, την απασχόληση και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά.

Μέσω της εξερεύνησης πραγματικών τοπικών πλαισίων, πραγματικών μελετών πεδίου, πολυμέσων και πολλαπλών πηγών γνώσης, οι μαθητές ενθαρρύνονται να προχωρήσουν πέρα από την απόκτηση γνώσης και να συμμετάσχουν σε βαθύτερες αναλυτικές, αναστοχαστικές και διεπιστημονικές μαθησιακές διαδικασίες.

Η χρήση των αφηγηματικών χαρτών μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη:

- Κριτικής σκέψης, ενθαρρύνοντας τους μαθητές να αναλύουν πολύπλοκες καταστάσεις, να εντοπίζουν διαφορετικές οπτικές γωνίες, να αξιολογούν πληροφορίες και να αναλογίζονται πιθανές απαντήσεις στις προκλήσεις της βιωσιμότητας·
- Επιστημονικής γνώσης, μέσω της ερμηνείας στοιχείων, περιβαλλοντικών δεδομένων, ερευνητικών αποτελεσμάτων και επιστημονικών εξηγήσεων που σχετίζονται με τα οικοσυστήματα, τη βιοποικιλότητα και τη βιωσιμότητα.
- Ψηφιακών ικανοτήτων, μέσω της αξιοποίησης διαδραστικών ψηφιακών μαθησιακών πόρων, πολυμέσων, χαρτών και διαδικτυακών πηγών πληροφοριών·
- Δεξιοτήτων χωρικής ανάλυσης , εξετάζοντας τις σχέσεις μεταξύ των περιβαλλοντικών συνθηκών, των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, των τοπικών οικονομιών, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της διαχείρισης οικοσυστημάτων εντός συγκεκριμένων γεωγραφικών πλαισίων.
- Διεπιστημονικής σκέψης, συνδέοντας τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές διαστάσεις της βιωσιμότητας και αναγνωρίζοντας την αλληλεξάρτησή τους·
- Περιβαλλοντικής συνείδησης, μέσω της προώθησης της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις προκλήσεις της βιωσιμότητας, της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων και της ενεργού συμμετοχής στη μετάβαση προς πιο βιώσιμες κοινωνίες·
- Διαπολιτισμικής επικοινωνίας και κατανόησης, μέσω της εξερεύνησης ποικίλων μεσογειακών πραγματικοτήτων, τοπικών συστημάτων γνώσης, πολιτιστικών πρακτικών και κοινοτικών εμπειριών σε διαφορετικές χώρες.

Αυτές οι διαθεματικές ικανότητες αναγνωρίζονται ολοένα και περισσότερο ως απαραίτητες τόσο για την ακαδημαϊκή επιτυχία όσο και για την επαγγελματική ανάπτυξη. Ενσωματώνοντας τις προκλήσεις βιωσιμότητας του πραγματικού κόσμου με πολλαπλές μορφές γνώσης και προοπτικών, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa παρέχουν ουσιαστικές ευκαιρίες στους μαθητές να ενισχύσουν αυτές τις ικανότητες, αναπτύσσοντας παράλληλα μια βαθύτερη κατανόηση των μεσογειακών οικοσυστημάτων και της βιώσιμης ανάπτυξης.

2.4. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΗ ΜΑΘΗΣΗ

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa είναι κατάλληλοι για χρήση σε ένα ευρύ φάσμα μαθησιακών περιβαλλόντων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού, συμπεριλαμβανομένων τόσο ακαδημαϊκών όσο και πρακτικών προγραμμάτων.

Η χρήση τους υποστηρίζει:

- ευελιξία σε όλους τους κλάδους και τα εκπαιδευτικά συστήματα·
- μαθησιακές προσεγγίσεις που επικεντρώνονται στην κατανόηση, την ανάλυση και τον αναστοχασμό·
- ευθυγράμμιση με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, την ευαισθητοποίηση και την υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων.

Ως έτοιμοι προς χρήση εκπαιδευτικοί πόροι, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μπορούν να ενσωματωθούν σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες χωρίς να απαιτείται τεχνική ανάπτυξη από εκπαιδευτικούς ή μαθητές.

2.5. ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa είναι η ικανότητά τους να συνδέουν τη μάθηση για τη βιωσιμότητα με πραγματικές οικονομικές δραστηριότητες, επαγγελματικές ευκαιρίες και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που συνάπτονται με τα μεσογειακά οικοσυστήματα και εδάφη.

Οι αφηγηματικοί χάρτες δεν επικεντρώνονται αποκλειστικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Καταδεικνύουν επίσης πώς οι φυσικοί πόροι, η παραδοσιακή οικολογική γνώση, η πολιτιστική κληρονομιά και οι τοπικές πρακτικές μπορούν να συμβάλουν στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα της κοινότητας. Μέσα από πραγματικές μελέτες περιπτώσεων από διαφορετικές μεσογειακές χώρες, οι μαθητές εκτίθενται σε παραδείγματα για το πώς οι αρχές της βιωσιμότητας μπορούν να μεταφραστούν σε βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες και καινοτόμες λύσεις.

Αρκετοί αφηγηματικοί χάρτες αναδεικνύουν τα τοπικά προϊόντα, τις βιώσιμες εφοδιαστικές αλυσίδες, τις επιχειρήσεις που βασίζονται στη φύση, τις παραδοσιακές τέχνες, την καινοτομία στα τρόφιμα, τα φυσικά καλλυντικά, τις πρωτοβουλίες οικοτουρισμού και τα επιχειρηματικά μοντέλα που βασίζονται στην κοινότητα. Αυτά τα παραδείγματα βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν πώς οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές διαστάσεις μπορούν να ενσωματωθούν στις προσεγγίσεις βιώσιμης ανάπτυξης.

Εξερευνώντας αυτά τα παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο, οι μαθητές μπορούν να αναπτύξουν μια σειρά από πράσινες δεξιότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την απασχόληση, όπως:

- συστημική σκέψη και οικολογική συνείδηση ·
- κριτική ανάλυση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών αλληλεπιδράσεων·
- κατανόηση των βιώσιμων αλυσίδων αξίας και της υπεύθυνης χρήσης πόρων·
- αναγνώριση ευκαιριών και επιχειρηματική σκέψη·
- καινοτομία και δημιουργικότητα σε πλαίσια βιωσιμότητας·
- επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων·
- συνεργασία και εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών.

Οι αφηγηματικοί χάρτες ενθαρρύνουν επίσης τους μαθητές να αναλογιστούν τις αναδυόμενες ευκαιρίες στο πλαίσιο της πράσινης οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης γεωργίας, της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της αγροτικής ανάπτυξης, του οικοτουρισμού, των πρωτοβουλιών κυκλικής οικονομίας, της ανάπτυξης φυσικών προϊόντων, της περιβαλλοντικής διαχείρισης και της πράσινης επιχειρηματικότητας.

Μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιπτώσεων, οι μαθητές αποκτούν γνώσεις σχετικά με το πώς οι τοπικοί πόροι και η παραδοσιακή γνώση μπορούν να υποστηρίξουν τη δημιουργία βιώσιμων επιχειρήσεων, την εδαφική επωνυμία, την καινοτομία προϊόντων και την ανάπτυξη της κοινότητας, σεβόμενοι τα περιβαλλοντικά όρια και διατηρώντας την πολιτιστική κληρονομιά.

Κατά συνέπεια, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa συμβάλλουν όχι μόνο στην εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα, αλλά και στην ανάπτυξη ικανοτήτων που υποστηρίζουν την απασχόληση, την επαγγελματική ανάπτυξη και την ενεργό συμμετοχή στη μετάβαση προς πιο βιώσιμες και ανθεκτικές κοινωνίες.

2.6. ΧΡΗΣΗ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

Ένα από τα δυνατά σημεία των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa είναι ο διεπιστημονικός τους χαρακτήρας. Παρόλο που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της εκπαίδευσης για τη βιωσιμότητα και της αξιοποίησης των μεσογειακών οικοσυστημάτων, οι αφηγηματικοί χάρτες ασχολούνται με ένα ευρύ φάσμα περιβαλλοντικών, κοινωνικών, πολιτιστικών, οικονομικών και τοπικών ζητημάτων, γεγονός που τους καθιστά σχετικούς σε πολλαπλούς κλάδους και μαθησιακά πλαίσια.

Μέσω της εξερεύνησης μελέτης πραγματικών περιπτώσεων, οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναλύουν σύνθετες καταστάσεις από διαφορετικές οπτικές γωνίες και να αναγνωρίζουν τις διασυνδέσεις μεταξύ οικοσυστημάτων, κοινοτήτων, πολιτιστικής κληρονομιάς, οικονομικών δραστηριοτήτων και βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτή η διεπιστημονική προσέγγιση υποστηρίζει την ολιστική μάθηση και αντικατοπτρίζει την πολυπλοκότητα των σύγχρονων προκλήσεων βιωσιμότητας.

Οι αφηγηματικοί χάρτες μπορούν επομένως να ενσωματωθούν σε μια ποικιλία προγραμμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού, όπως ενδεικτικά:

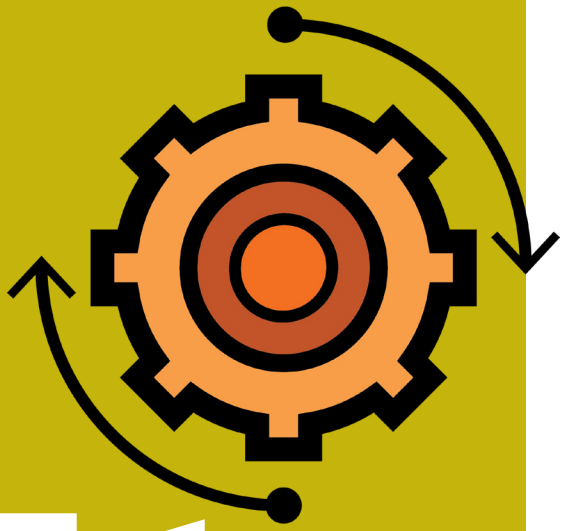
Κλάδος / Πεδίο Σπουδών	Πιθανές εφαρμογές των αφηγηματικών χαρτών
Περιβαλλοντικές Επιστήμες	Διατήρηση της βιοποικιλότητας, υπηρεσίες οικοσυστήματος, προκλήσεις βιωσιμότητας ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή
Γεωργία και Γεωπονία	Βιώσιμη διαχείριση πόρων, ανθεκτικές καλλιέργειες, παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές, προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα, κυκλικές οικονομίες
Αγροτική Ανάπτυξη	Τοπική ανάπτυξη, εδαφική αξιοποίηση, ανθεκτικότητα της κοινότητας, βιώσιμα μέσα διαβίωσης, προστιθέμενη αξία
Επιχειρήσεις και Επιχειρηματικότητα	Πράσινη επιχειρηματικότητα, βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, ανάπτυξη αλυσίδων αξίας, καινοτομία προϊόντων, εδαφική επωνυμία, δημιουργία θέσεων εργασίας
Τουρισμός και Φιλοξενία	Βιώσιμος τουρισμός, αξιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς, τουρισμός βασισμένος στη φύση, ταυτότητα προορισμού
Πολιτιστικά και Μελέτες Κληρονομιάς	Παραδοσιακή οικολογική γνώση, πολιτιστικά τοπία, διατήρηση της κληρονομιάς, τοπική ταυτότητα
Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών	Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΑΑ), μάθηση βασισμένη στον τόπο, μάθηση βασισμένη σε προβλήματα, διεπιστημονικές διδακτικές προσεγγίσεις
Υγεία και Ευεξία	Φαρμακευτικά φυτά, παραδοσιακά συστήματα γνώσης, φυσικά προϊόντα, βιώσιμη χρήση βιολογικών πόρων

Γεωγραφία και Εδαφικές Μελέτες	Αλληλεπιδράσεις ανθρώπου-περιβάλλοντος, εδαφική δυναμική, χωρική ανάλυση, διαδικασίες τοπικής ανάπτυξης
Μέσα Ενημέρωσης, Επικοινωνία και Ψηφιακή Αφήγηση	Μεθοδολογίες αφήγησης, ψηφιακές αφηγήσεις, επικοινωνία πολυμέσων, επικοινωνία με βάση την κοινότητα

Η διεπιστημονική φύση των αφηγηματικών χαρτών επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές να προσαρμόζουν τις μαθησιακές δραστηριότητες σε διαφορετικά ακαδημαϊκά πεδία, μαθησιακούς στόχους και εκπαιδευτικά πλαίσια. Ο ίδιος αφηγηματικός χάρτης μπορεί να διερευνηθεί από πολλαπλές οπτικές γωνίες ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος ή του προγράμματος.

Αυτή η ευελιξία ενισχύει τη δυνατότητα μεταφοράς και τη μακροπρόθεσμη εκπαιδευτική αξία των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa, υποστηρίζοντας τη χρήση τους σε ποικίλα προγράμματα σπουδών και συμβάλλοντας στην ενσωμάτωση των προοπτικών βιωσιμότητας σε διαφορετικούς τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής μάθησης.

3. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

3. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Σκοπός αυτού του κεφαλαίου

Αυτό το κεφάλαιο παρέχει πρακτικές, έτοιμες προς χρήση οδηγίες για την ενσωμάτωση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa σε δραστηριότητες διδασκαλίας και κατάρτισης.

Εστιάζει στην πρακτική χρήση σε μαθησιακές δραστηριότητες, δείχνοντας πώς οι αφηγηματικοί χάρτες μπορούν να υποστηρίξουν την κατανόηση των πραγματικών προκλήσεων βιωσιμότητας μέσω καθοδηγούμενης ανάλυσης, συζήτησης και κριτικής σκέψης. Οι αφηγηματικοί χάρτες χρησιμοποιούνται ως υλικό αναφοράς και μαθησιακός πόρος βασισμένος σε περιστατικά, όχι ως εργαλεία για τη δημιουργία ή την τροποποίηση από τους μαθητές.

3.1. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΩΣ ΠΟΡΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa έχουν σχεδιαστεί για να χρησιμοποιούνται ως έτοιμοι προς χρήση εκπαιδευτικοί πόροι που υποστηρίζουν τη μάθηση σχετικά με τη βιωσιμότητα, τα οικοσυστήματα και τις εδαφικές προκλήσεις.

Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους αφηγηματικούς χάρτες για να:

- να παρουσιάσουν σύνθετα θέματα με δομημένο και προσιτό τρόπο·
- παρουσιάσουν πραγματικές μελέτες περιπτώσεων που συνδέονται με μεσογειακές περιοχές·

- υποστηρίξουν καθοδηγούμενη ανάλυση και συζήτηση στην τάξη·
- ενθαρρύνουν τον προβληματισμό σχετικά με τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις της βιωσιμότητας.

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικές στιγμές της μαθησιακής διαδικασίας, ανάλογα με τους στόχους του μαθήματος ή/και της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

3.2. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ

Παρόλο που όλοι οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μοιράζονται μια κοινή εστίαση στη βιωσιμότητα, την αξιοποίηση των οικοσυστημάτων και τις μεσογειακές περιοχές, κάθε αφηγηματικός χάρτης διερευνά διαφορετικά θέματα, προκλήσεις και μαθησιακές ευκαιρίες. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν να επιλέξουν συγκεκριμένους αφηγηματικούς χάρτες ανάλογα με τους μαθησιακούς στόχους, το επιστημονικό τους πεδίο και τις ικανότητες που επιθυμούν να αναπτύξουν.

Η ποικιλομορφία των αφηγηματικών χαρτών επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να αντιμετωπίσουν τη βιωσιμότητα από πολλαπλές οπτικές γωνίες, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης, της πράσινης επιχειρηματικότητας, της πολιτιστικής κληρονομιάς, της κυκλικής οικονομίας, της βιώσιμης γεωργίας και της εδαφικής ανάπτυξης.

Τα ακόλουθα παραδείγματα καταδεικνύουν το παιδαγωγικό δυναμικό των διαφόρων αφηγηματικών χαρτών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου.

Αφηγηματικός χάρτης	Κύρια Θέματα	Πιθανή στόχος μάθησης
Medronho (κουμαριά)	Αγροτικές οικονομίες, παραδοσιακά προϊόντα, τοπικές αλυσίδες αξίας	Βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη, εδαφική αξιοποίηση, μεταποίηση τροφίμων, επιχειρηματικότητα βασισμένη σε ενδογενείς πόρους
Βαλσαμόχορτο	Φαρμακευτικά φυτά, παραδοσιακή οικολογική γνώση, εθνοβοτανική	Βιοποικιλότητα, χρήσεις φαρμακευτικών φυτών, παραδοσιακά συστήματα γνώσης, σύγκριση μεταξύ επιστημονικών και παραδοσιακών προσεγγίσεων
Χαρούπι	Βιώσιμη γεωργία, καινοτομία τροφίμων, οικοσυστημικές υπηρεσίες	Ανθεκτική γεωργία, βιώσιμα συστήματα τροφίμων, αλυσίδες αξίας, πράσινες επιχειρηματικές ευκαιρίες
Μαστίχα Χίου	Πολιτιστική κληρονομιά, τοπική ταυτότητα, συνεταιρισμός	Ανάπτυξη με βάση την κοινότητα, διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, βιώσιμη τοπική διαχείριση, προοπτικές πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO
Αρωματικά Φυτά	Φυσικά προϊόντα, τοπικοί πόροι, πράσινη οικονομία	Πράσινη επιχειρηματικότητα, βιώσιμη ανάπτυξη προϊόντων, τοπική επωνυμία, καινοτομία βασισμένη στη βιοποικιλότητα
Καλαθοπλεκτική	Παραδοσιακές τέχνες, ανανεώσιμα υλικά, κυκλική οικονομία	Αποδοτικότητα πόρων, αρχές κυκλικής οικονομίας, διατήρηση της βιοποικιλότητας, διατήρηση πολιτιστικών πρακτικών

Αυτοί οι αφηγηματικοί χάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν μεμονωμένα ή συγκριτικά. Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν να προσκαλέσουν τους μαθητές να αναλύσουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ εδαφών, πρακτικών διαχείρισης, οικονομικών

δραστηριοτήτων ή προσεγγίσεων στη βιωσιμότητα σε διαφορετικές περιοχές της Μεσογείου.

Η ποικιλομορφία των θεμάτων που παρουσιάζονται στους αφηγηματικούς χάρτες υποστηρίζει επίσης τη διεπιστημονική μάθηση. Ανάλογα με το εκπαιδευτικό πλαίσιο, οι αφηγηματικοί χάρτες μπορούν να ενσωματωθούν σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές επιστήμες, τις μελέτες βιωσιμότητας, τη γεωργία, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την αγροτική ανάπτυξη, τον τουρισμό, την επιχειρηματικότητα, την πολιτιστική κληρονομιά, τη γεωγραφία, την ανάπτυξη της κοινότητας και τον εδαφικό σχεδιασμό.

Χρησιμοποιώντας διαφορετικούς αφηγηματικούς χάρτες, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν μαθησιακές εμπειρίες που συνδέουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές διαστάσεις, βοηθώντας τους μαθητές να αναπτύξουν μια ολιστική κατανόηση της βιώσιμης ανάπτυξης και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι μεσογειακές περιοχές.

3.3. ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΧΑΡΤΕΣ ΣΕ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πριν από τον σχεδιασμό μιας μαθησιακής δραστηριότητας, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές ενθαρρύνονται να προσδιορίσουν ποιος αφηγηματικός χάρτης του MedSEVa ταιριάζει καλύτερα με τους επιδιωκόμενους μαθησιακούς στόχους. Διαφορετικοί αφηγηματικοί χάρτες ασχολούνται με διαφορετικά θέματα βιωσιμότητας, εδαφικά πλαίσια και παιδαγωγικές ευκαιρίες, επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς να επιλέξουν τον καταλληλότερο πόρο ανάλογα με τις ικανότητες, τα θέματα και τα μαθησιακά αποτελέσματα που επιθυμούν να αναπτύξουν.

3.3.1. Πριν από τη Μαθησιακή Δραστηριότητα

Πριν από τη χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa με μαθητές, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές ενθαρρύνονται να:

- διευκρινίσουν τους μαθησιακούς στόχους της συνεδρίας ή της ενότητας·
- προσδιορίσουν ποια μέρη των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa είναι πιο σχετικά με το θέμα που εξετάζεται·
- προετοιμάσουν καθοδηγητικές ερωτήσεις για την υποστήριξη της ανάλυσης και της συζήτησης.

Σε αυτό το στάδιο, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μπορούν να χρησιμοποιηθούν για:

- να εισάγετε το θέμα και δώσετε το αρχικό πλαίσιο·
- ενεργοποίηση προηγούμενης γνώσης·
- να εγείρουν βασικά ερωτήματα σχετικά με τις προκλήσεις βιωσιμότητας.

3.3.2. Κατά τη διάρκεια της Μαθησιακής Δραστηριότητας

Κατά τη διάρκεια της μαθησιακής δραστηριότητας, ο αφηγηματικός χάρτης του MedSEVa μπορεί να υποστηρίξει την ενεργητική και καθοδηγούμενη μάθηση.

Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν:

- να εξερευνήσουν τον αφηγηματικό χάρτη του MedSEVa μαζί με τους μαθητές, εστιάζοντας σε βασικά στοιχεία της αφήγησης·
- να σταματήσουν σε συγκεκριμένες ενότητες για να συζητήσουν δεδομένα, χάρτες ή παραδείγματα·

- να ενθαρρύνουν τους μαθητές να αναλύσουν τις σχέσεις μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και εδαφικών παραγόντων.

Τυπικές μαθησιακές δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- καθοδηγούμενες ομαδικές συζητήσεις·
- ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων που παρουσιάζονται στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa ·
- σύγκριση διαφορετικών καταστάσεων ή προσεγγίσεων·
- κριτική σκέψη σχετικά με τις αρχές της βιωσιμότητας και συναλλαγών.

3.3.3. Μετά τη Μαθησιακή Δραστηριότητα

Αφού εργαστούν με τον αφηγηματικό χάρτη του MedSEVa, οι εκπαιδευτές και οι εκπαιδευτές μπορούν:

- να διευκολύνουν τον αναστοχασμό σχετικά με όσα έχουν διδαχθεί·
- να συνδέσουν τις γνώσεις από τον αφηγηματικό χάρτη του MedSEVa με θεωρητικές έννοιες που καλύπτονται στο μάθημα·
- να ενθαρρύνουν τους μαθητές να εξετάσουν πώς εφαρμόζονται οι αρχές της βιωσιμότητας σε άλλα πλαίσια.

Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- στοχαστικές συζητήσεις·
- σύντομες γραπτές σκέψεις·
- εφαρμογή εννοιών σε νέα ή υποθετικά σενάρια.

Αυτές οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στα μαθησιακά αποτελέσματα και όχι στην παραγωγή ψηφιακών αποτελεσμάτων.

3.4. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικά περιβάλλοντα διδασκαλίας και κατάρτισης χωρίς να αλλάξουν τον ίδιο τον ψηφιακό πόρο.

Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν να προσαρμόσουν:

- το απαιτούμενο βάθος ανάλυσης·
- την πολυπλοκότητα των ερωτήσεων καθοδήγησης·
- το επίπεδο αυτονομίας που παρέχεται στους μαθητές·
- το χρόνο που διατίθεται για τη δραστηριότητα.

Αυτή η ευελιξία καθιστά τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa κατάλληλους τόσο για μαθησιακά πλαίσια επιπέδου 5 όσο και για το επίπεδο 6 του ΕΠΠ.

3.5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ’Η ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ

Όταν χρησιμοποιούνται οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa, ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι:

- να καθοδηγήσει τους μαθητές στο περιεχόμενο·
- να υποστηρίξει κριτική ανάλυση και συζήτηση·
- να βοηθήσει τους μαθητές να κάνουν συνδέσεις μεταξύ θεωρίας και πραγματικών πλαισίων·
- να διασφαλίσει ότι η μάθηση παραμένει επικεντρωμένη στη βιωσιμότητα και την υπεύθυνη χρήση των πόρων.

Ο εκπαιδευτικός λειτουργεί ως συντονιστής της μάθησης και όχι ως τεχνικός εκπαιδευτής.

3.6. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

- Ξεκινήστε με σαφείς μαθησιακούς στόχους.
- Χρησιμοποιήστε καθοδηγητικές ερωτήσεις για να δομήσετε τη συζήτηση.
- Εστιάστε στην κατανόηση και τον προβληματισμό, όχι σε τεχνικές πτυχές.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εξετάσουν πολλαπλές οπτικές γωνίες.
- Προσαρμόστε τη χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVaστο συγκεκριμένο μάθημα και τους μαθητές σας.

3.7. ΧΡΗΣΗ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ

Ένα από τα δυνατά σημεία των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa είναι ο διεπιστημονικός τους χαρακτήρας. Παρόλο που επικεντρώνονται στη βιωσιμότητα και τα μεσογειακά οικοσυστήματα, τα θέματα που διερευνώνται στους αφηγηματικούς χάρτες εκτείνονται πέρα από τα περιβαλλοντικά ζητήματα και μπορούν να ενσωματωθούν σε ένα ευρύ φάσμα μαθησιακών πλαισίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Οι αφηγηματικοί χάρτες συνδυάζουν περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και τοπικές προοπτικές, επιτρέποντας σε εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές από διαφορετικούς κλάδους να τα χρησιμοποιούν ως αυθεντικούς μαθησιακούς πόρους που συνδέονται με προκλήσεις του πραγματικού κόσμου.

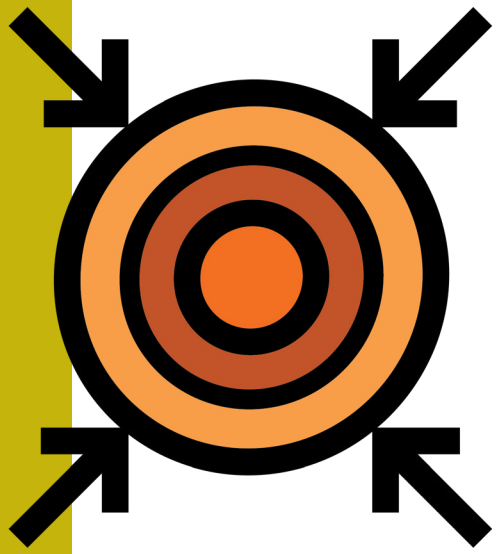
Παραδείγματα πιθανών εφαρμογών περιλαμβάνουν:

Επιστημονικός κλάδος / Τομέας	Πιθανές εφαρμογές
Περιβαλλοντικές Επιστήμες	Διατήρηση της βιοποικιλότητας, υπηρεσίες οικοσυστήματος, διαχείριση του περιβάλλοντος, προκλήσεις βιωσιμότητας
Γεωργία και Αγροτική Ανάπτυξη	Βιώσιμη γεωργία, διαχείριση φυσικών πόρων, ανθεκτικές καλλιέργειες, αγροτικές
Επιχειρήσεις και Επιχειρηματικότητα	Πράσινη επιχειρηματικότητα, βιώσιμες αλυσίδες αξίας, εδαφική επωνυμία, βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα
Τουρισμός και Φιλοξενία	Βιώσιμος τουρισμός, αξιοποίηση πολιτιστικής κληρονομιάς, πρωτοβουλίες οικοτουρισμού, τοπική ανάπτυξη
Εκπαίδευση και Κατάρτιση Εκπαιδευτικών	Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΒΑ), μάθηση βασισμένη στον τόπο, μάθηση βασισμένη σε προβλήματα, διεπιστημονικές διδακτικές προσεγγίσεις
Πολιτισμικές Σπουδές και Κληρονομιά	Παραδοσιακή οικολογική γνώση, πολιτιστική ταυτότητα, κοινοτικές πρακτικές, διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
Υγεία και Ευεξία	Φαρμακευτικά φυτά, φυσικά προϊόντα, παραδοσιακές γνώσεις και πρακτικές σχετικές με την υγεία
Γεωγραφία και Χωροταξικός Σχεδιασμός	Αλληλεπιδράσεις ανθρώπου-περιβάλλοντος, χωρική ανάπτυξη, χωρική ανάλυση, προκλήσεις τοπικής βιωσιμότητας
Μέσα Ενημέρωσης και Επικοινωνίας	Ψηφιακή αφήγηση ιστοριών, επικοινωνία για τη βιωσιμότητα, πολυμεσικοί πόροι μάθησης, κοινοτικές αφηγήσεις

Ανάλογα με τους μαθησιακούς στόχους και το επιστημονικό πλαίσιο, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές μπορούν να χρησιμοποιούν μεμονωμένους αφηγηματικούς χάρτες ή να συνδυάζουν πολλούς αφηγηματικούς χάρτες για να διερευνήσουν τις προκλήσεις της βιωσιμότητας από πολλαπλές οπτικές γωνίες.

Αυτή η διεπιστημονική ευελιξία αυξάνει τη δυνατότητα μεταφοράς των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa και υποστηρίζει την ενσωμάτωσή τους σε μια ποικιλία εκπαιδευτικών προγραμμάτων, βοηθώντας τους μαθητές να αναπτύξουν ολιστικές κατανοήσεις για τη βιωσιμότητα και τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές της διαστάσεις.

4. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

4. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

Σκοπός αυτού του κεφαλαίου

Αυτό το κεφάλαιο εξηγεί πώς η χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa ως εκπαιδευτικών πόρων υποστηρίζει τη μάθηση που ευθυγραμμίζεται με το **Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ)**, και συγκεκριμένα τα επίπεδα 5 και 6.

Στόχος είναι να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές:

- να κατανοήσουν πώς η μάθηση που βασίζεται στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa εντάσσεται στις προσδοκίες του ΕΠΠ·
- να σχεδιάσουν μαθησιακές δραστηριότητες κατάλληλες για το επίπεδο των μαθητών τους·
- να διασφαλίσουν τη συνοχή μεταξύ των μαθησιακών στόχων, των μαθησιακών δραστηριοτήτων και των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Αυτό το κεφάλαιο εστιάζει στην εναρμόνιση της μάθησης και όχι στην πιστοποίηση ή στις επίσημες διαδικασίες αξιολόγησης.

4.1. ΤΟ ΕΠΠ ΩΣ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΜΑΘΗΣΗΣ

Το ΕΠΠ παρέχει ένα κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για την περιγραφή της μάθησης με βάση τα εξής:

- γνώση
- δεξιότητες
- ευθύνη και αυτονομία

Σε αυτόν τον Οδηγό, το ΕΠΠ χρησιμοποιείται ως πλαίσιο αναφοράς για την υποστήριξη της παιδαγωγικής χρήσης των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa, βοηθώντας τους εκπαιδευτικούς να σχεδιάσουν μαθησιακές δραστηριότητες κατάλληλες για το γνωστικό και αναλυτικό επίπεδο των μαθητών τους.

Οι αφηγηματικοί χάρτες υποστηρίζουν τη μάθηση ευθυγραμμισμένη με το ΕΠΠ μέσω:

- παρουσίασης δομημένης και αξιόπιστης γνώσης·
- υποστήριξης της ανάλυσης και ερμηνείας πραγματικών περιπτώσεων·
- ενθάρρυνσης του προβληματισμού και της τεκμηριωμένης συζήτησης.

4.2. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΠΠ ΕΠΙΠΕΔΟ 5

Στο **επίπεδο 5 του ΕΠΠ**, οι μαθητές αναμένεται να εφαρμόζουν γνώσεις και δεξιότητες σε συγκεκριμένα πλαίσια, συχνά με καθοδήγηση και εντός καθορισμένων πλαισίων.

4.2.1. Γνώση

Η χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa στο επίπεδο 5 του ΕΠΠ υποστηρίζει τους μαθητές:

- στην κατανόηση βασικών εννοιών που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, τα οικοσυστήματα και τη χρήση γης·
- στην εξοικείωση με πραγματικές περιβαλλοντικές και εδαφικές προκλήσεις·
- στην αναγνώριση των σχέσεων μεταξύ των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και των φυσικών συστημάτων.

Οι αφηγηματικοί χάρτες βοηθούν στη δομή της γνώσης με σαφή και προσιτό τρόπο, υποστηρίζοντας την κατανόηση σύνθετων θεμάτων.

4.2.2. Δεξιότητες

Σε αυτό το επίπεδο, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa υποστηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με:

- την ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων χρησιμοποιώντας καθοδηγούμενες ερωτήσεις·
- την ερμηνεία πληροφοριών που παρουσιάζονται μέσω αφηγήσεων, χαρτών και οπτικών στοιχείων·
- την σύγκριση διαφορετικών καταστάσεων ή προσεγγίσεων στο πλαίσιο μιας δομημένης μαθησιακής δραστηριότητας.

Η έμφαση δίνεται στην καθοδηγούμενη ανάλυση και όχι στην ανεξάρτητη έρευνα ή τη δημιουργία περιεχομένου.

4.2.3. Ευθύνη και Αυτονομία

Οι δραστηριότητες που βασίζονται στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa στο επίπεδο 5 του ΕΠΠ ενθαρρύνουν τους μαθητές να:

- συμμετέχουν ενεργά σε συζητήσεις και ομαδικές εργασίες·
- ακολουθούν δομημένες μαθησιακές εργασίες με την υποστήριξη του εκπαιδευτικού·
- αναλογιστούν τις προκλήσεις βιωσιμότητας εντός καθορισμένων ορίων.

Η αυτονομία των μαθητών αναπτύσσεται σταδιακά, εντός ενός σαφούς παιδαγωγικού πλαισίου.

4.3. ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΠΠ ΕΠΙΠΕΔΟ 6

Στο **επίπεδο 6 του ΕΠΠ**, οι μαθητές αναμένεται να επιδείξουν πιο προηγμένη κατανόηση, κριτική σκέψη και αυτονομία.

4.3.1. Γνώση

Η χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa στο επίπεδο 6 του ΕΠΠ υποστηρίζει τους μαθητές:

- στην ανάπτυξη κριτικής κατανόησης σύνθετων περιβαλλοντικών ζητημάτων και ζητημάτων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα·
- στην ενασχόληση με διεπιστημονικές προοπτικές·
- στην αναγνώριση της αβεβαιότητας, των συμβιβασμών και των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων σε πραγματικά πλαίσια.

Οι αφηγηματικοί χάρτες παρέχουν τη βάση για βαθύτερη εξερεύνηση και κριτική συζήτηση.

4.3.2. Δεξιότητες

Σε αυτό το επίπεδο, οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa υποστηρίζουν δεξιότητες όπως:

- κριτική ανάλυση και ερμηνεία σύνθετων πληροφοριών·
- σύνθεση γνώσης από διαφορετικές πηγές που παρουσιάζονται στους αφηγηματικούς χάρτες·
- διατύπωση τεκμηριωμένων απόψεων και επιχειρημάτων βασισμένων σε στοιχεία.

Οι μαθητές ενθαρρύνονται να προχωρήσουν πέρα από την περιγραφή και να προχωρήσουν στην κριτική σκέψη και αξιολόγηση.

4.3.3. Ευθύνη και Αυτονομία

Η μάθηση βασισμένη στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa στο επίπεδο 6 του ΕΠΠ υποστηρίζει τους μαθητές:

- στην ανάληψη της ευθύνης για τη μαθησιακή τους συμβολή·
- στην ηγεσία ή διευκόλυνση ενοτήτων ομαδικών συζητήσεων·
- στον αναστοχασμό των ευρύτερων επιπτώσεων των αποφάσεων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα.

Οι μαθητές αναμένεται να ασχοληθούν πιο ανεξάρτητα με το περιεχόμενο, ενώ παράλληλα θα εξακολουθούν να εργάζονται εντός της δομής που παρέχεται από τους αφηγηματικούς χάρτες.

4.4. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Για να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση με τα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές ενθαρρύνονται να:

- να ορίσουν με σαφήνεια τους μαθησιακούς στόχους πριν χρησιμοποιήσετε τους αφηγηματικούς χάρτες·
- να προσαρμόσουν το βάθος και την πολυπλοκότητα των ερωτήσεων στο επίπεδο του ΕΠΕΠ·
- να παρέχουν κατάλληλη καθοδήγηση και υποστήριξη κατά τη διάρκεια των μαθησιακών δραστηριοτήτων·
- να ενθαρρύνουν τον αναστοχασμό και τη συζήτηση που είναι κατάλληλες για την αυτονομία του μαθητή.

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικά επίπεδα ΕΠΠ προσαρμόζοντας τον τρόπο χρήσης τους.

4.5. ΣΥΝΟΧΗ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa, όπως περιγράφεται σε αυτόν τον Οδηγό, είναι συνεπής με τα μαθησιακά αποτελέσματα που ορίζονται για τα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ στο έργο.

Οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa υποστηρίζουν μαθησιακές διαδικασίες που βοηθούν τους μαθητές:

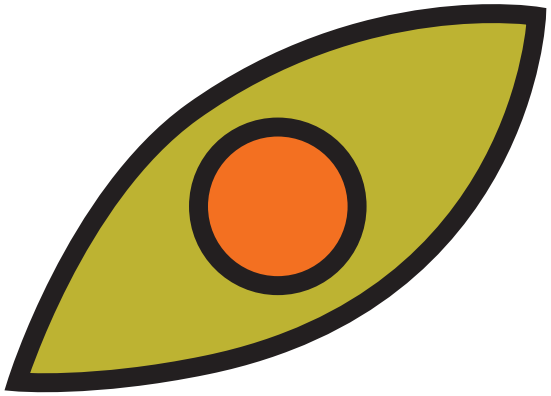
- να κατανοούν και ερμηνεύουν σύνθετες προκλήσεις βιωσιμότητας·
- να αναλύουν πραγματικές τοπικές υποθέσεις·
- να αναλογίζονται κριτικά τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις της βιωσιμότητας·
- να αναπτύσσουν την ικανότητα ερμηνείας και ενσωμάτωσης επιστημονικών, εδαφικών και παραδοσιακών μορφών γνώσης σε πλαίσια που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα.

Αυτή η ευθυγράμμιση διασφαλίζει ότι οι αφηγηματικοί χάρτες του MedSEVa μπορούν να ενσωματωθούν με σιγουριά σε μαθησιακά περιβάλλοντα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού σε διαφορετικές χώρες και επιστημονικούς κλάδους.

Μια δομημένη επισκόπηση των **μαθησιακών αποτελεσμάτων** μέσω της χρήσης των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa στα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ παρέχεται στην ενότητα του Παραρτήματος.

Η παιδαγωγική προσέγγιση που προτείνεται σε αυτόν τον οδηγό είναι συνεπής με τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και επικύρωσης που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του έργου MedSEVa. Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στην ευθυγράμμιση μεταξύ των μαθησιακών αποτελεσμάτων, των μαθησιακών δραστηριοτήτων, της παιδαγωγικής συνάφειας, των προοπτικών βιωσιμότητας, της δυνατότητας μεταφοράς και των απαιτήσεων του ΕΠΠ, υποστηρίζοντας μια συνεκτική και τεκμηριωμένη προσέγγιση στη μάθηση που βασίζεται σε αφηγηματικούς χάρτες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα ακόλουθα παραρτήματα παρέχουν υποστηρικτικό υλικό αναφοράς που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου MedSEVa για να συμπληρώσει την παιδαγωγική χρήση των αφηγηματικών χαρτών.

Αυτά τα παραρτήματα έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς στον σχεδιασμό και την εφαρμογή μαθησιακών δραστηριοτήτων χρησιμοποιώντας τον αφηγηματικό χάρτη.

Δεν αποτελούν ξεχωριστά αποτελέσματα ή παραδοτέα του έργου, αλλά πρακτικό υποστηρικτικό υλικό που ενισχύει την κατανόηση, τη συνέπεια και την εκπαιδευτική χρήση των αποτελεσμάτων του έργου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΤΟΥMEDSEVA
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 5 & 6 ΤΟΥ ΕΠΠ (ΓΝΩΣΕΙΣ + ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ)

Ενότητα αφηγηματικού χάρτη	ΕΠΠ Επίπεδο 5 – Γνώσεις	ΕΠΠ Επίπεδο 6 – Γνώσεις	ΕΠΠ Επίπεδο 5 – Δεξιότητες	ΕΠΠ Επίπεδο 6 – Δεξιότητες
1. Εισαγωγή – Περιγραφή κατάστασης	**K_05_1.1.** Προσδιορίστε το κύριο οικολογικό, πολιτιστικό ή θεματικο επίκεντρο. **K_05_1.2.** Θυμηθείτε τα βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής. **K_05_1.3.** Περιγράψτε γιατί το θέμα είναι σχετικό με τη βιωσιμότητα της Μεσογείου.	**K_06_1.1.** Αναλύστε πώς τα οικολογικά, πολιτιστικά και οικονομικά στοιχεία διαμορφώνουν το πλαίσιο. **K_06_1.2.** Ερμηνεύστε τις εισαγωγικές εξηγήσεις για να κατανοήσετε τη βαθύτερη σημασία τους.	**S_05_1.1.** Πλοηγηθείτε σε εισαγωγικά μέσα (χάρτες, φωτογραφίες, βίντεο). **S_05_1.2.** Ερμηνεύστε απλές οπτικές ενδείξεις για να κατανοήσετε το θέμα. **S_05_1.3.** Αναγνωρίστε τη δομή και τον σκοπό του αφηγηματικού χάρτη.	**S_06_1.1.** Αξιολογήστε πώς τα στοιχεία της εισαγωγικής ιστορίας υποστηρίζουν την κατανόηση. **S_06_1.2.** Συνδυάστε πολλαπλές πηγές πληροφοριών για να διαμορφώσετε μια ολιστική άποψη για το θέμα.
2. Ιστορικό και Σημασία	**K_05_2.1.** Περιγράψτε βασικά οικολογικά, κλιματικά, βιοποικιλικά ή πολιτιστικά χαρακτηριστικά. **K_05_2.2.** Συνοψίστε τις κύριες περιβαλλοντικές ή πολιτιστικές προκλήσεις.	**K_06_2.1.** Αναλύστε πώς οι παράγοντες υποβάθρου επηρεάζουν τις προκλήσεις βιωσιμότητας στη Μεσόγειο. **K_06_2.2.** Εξηγήστε τις σχέσεις μεταξύ οικολογικών, πολιτιστικών ή κλιματικών διεργασιών.	**S_05_2.1.** Ερμηνεύστε οπτικά ή περιγραφικά στοιχεία που μεταφέρουν πληροφορίες σχετικά με τα συμφραζόμενα. **S_05_2.2.** Εντοπίστε απλά μοτίβα ή τάσεις στις πληροφορίες που παρουσιάζονται.	**S_06_2.1.** Αξιολογήστε τη συνάφεια των παρεχόμενων πληροφοριών σχετικά με το πλαίσιο. **S_06_2.2.** Συγκρίνετε διαφορετικά στοιχεία του φόντου για να κατανοήσετε τις συνδέσεις τους.
3. Περιοχή ενδιαφέροντος εντός MedSEVa	**K_05_3.1.** Εξηγήστε το κύριο θέμα ή τη δραστηριότητα που παρουσιάζεται. **K_05_3.2.** Προσδιορίστε τη σύνδεσή του με τη βιωσιμότητα, την ΠΟΓ ή τη διατήρηση.	**K_06_3.1.** Κριτική κατανόηση των διεπιστημονικών συνδέσεων που σχετίζονται με την περιοχή ενδιαφέροντος. **K_06_3.2.** Ερμηνεύστε τα θεωρητικά ή πρακτικά θεμέλια του θέματος.	**S_05_3.1.** Αναγνωρίστε τους στόχους του έργου από τις πληροφορίες που παρουσιάζονται. **S_05_3.2.** Ερμηνεύστε οπτικές ή εννοιολογικές αναπαραστάσεις που περιλαμβάνονται στην ενότητα.	**S_06_3.1.** Αναλύστε τις σχέσεις μεταξύ του θέματος και των βασικών θεμάτων του MedSEVa. **S_06_3.2.** Αξιολογήστε τη σημασία και το επίκεντρο του έργου στο ευρύτερο πλαίσιό του. πλαίσιό του.

4. Δραστηριότητες και Μέθοδοι	**K_05_4.1.** Περιγράψτε τις κύριες δραστηριότητες (επιτόπια εργασία, εργαστήρια, εκπαιδευτικές δράσεις). **K_05_4.2.** Προσδιορίστε τα εργαλεία, τις προσεγγίσεις ή τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται.	**K_06_4.1.** Εξηγήστε τη λογική πίσω από τις επιλεγμένες μεθόδους. **K_06_4.2.** Αναλύστε πώς οι μέθοδοι επηρεάζουν τα μαθησιακά ή ερευνητικά αποτελέσματα	**S_05_4.1.** Ακολουθήστε τις περιγραφές ή τις ακολουθίες δραστηριοτήτων που παρουσιάζονται. **S_05_4.2.** Ερμηνεύστε οποιαδήποτε οπτική ή αφηγηματική εξήγηση των μεθόδων.	**S_06_4.1.** Αξιολογήστε την αποτελεσματικότητα των προσεγγίσεων που παρουσιάζονται. **S_06_4.2.** Συγκρίνετε εναλλακτικές μεθοδολογικές επιλογές όπου είναι εφικτό.
5. Βασικές πληροφορίες και Κοινή γνώση (Επιχειρηματικό ενδιαφέρον)	**K_05_5.1.** Προσδιορίστε παραδείγματα βιώσιμων επιχειρηματικών ευκαιριών ή ευκαιριών που βασίζονται στην ΠΟΓ. **K_05_1.2.** Περιγράψτε βασικές αρχές δημιουργίας αξίας που σχετίζονται με το θέμα. **K_05_1.3.** Θυμηθείτε απλές επιχειρηματικές ιδέες ή ευκαιρίες που επισημάνθηκαν.	**K_06_5.1.** Κατανοήστε κριτικά πώς η οικολογική και πολιτιστική γνώση μπορούν να υποστηρίξουν την πράσινη επιχειρηματικότητα. **K_06_5.2.** Αναλύστε επιχειρηματικές αρχές που βασίζονται στη βιωσιμότητα (π.χ. κυκλικές πρακτικές, οικολογική καινοτομία).	**S_05_5.1. Ε**ρμηνεύστε τις αναπαραστάσεις της αξίας, των οφελών ή των ευκαιριών που παρουσιάζονται. **S_05_5.2.** Συνδέστε βασικές γνώσεις με γνωστά παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο	**S_06_5.1. Α**ξιολογήστε τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρηματικών ευκαιριών που παρουσιάζονται. **S_06_5.2.** Συνθέστε πληροφορίες για να σκιαγραφήσετε πιθανές οδούς καινοτομίας. **S_06_5.3.** Συγκρίνετε διαφορετικές επιχειρηματικές προσεγγίσεις και τις επιπτώσεις τους.
6. Ευρύτερες Συνδέσεις και Συνάφεια	**K_05_6.1.** Προσδιορίστε τις αναφερόμενες περιφερειακές ή διασυνοριακές συνδέσεις.	**K_06_6.1.** Περιγράψτε πώς το θέμα σχετίζεται με τις προκλήσεις βιωσιμότητας της Μεσογείου.	**S_05_6.1.** Ερμηνεύστε τα στοιχεία της σύνοψης που δείχνουν περιφερειακή σημασία.	**S_06_6.1.** Αναγνωρίστε τους δεσμούς μεταξύ τοπικών παραδειγμάτων και ευρύτερων περιβαλλοντικών ή πολιτισμικών .
7. Συμπέρασμα (Προοπτικές & Στοχασμός)	**K_05_7.1.** Συνοψίστε τις βασικές πληροφορίες που παρουσιάζονται στον αφηγηματικό χάρτη. **K_05_7.2.** Θυμηθείτε μελλοντικές πρωτοβουλίες ή τρέχουσες δράσεις.	**K_06_7.1.** Αξιολογήστε τον πιθανό μακροπρόθεσμο αντίκτυπο του θέματος. **K_06_7.2.** Ερμηνεύστε τον τρόπο με τον οποίο τα συμπεράσματα σχετίζονται με ευρύτερα θέματα βιωσιμότητας.	**S_05_7.1.** Κατανόηση οπτικών ή αφηγηματικών περιλήψεων των επόμενων βημάτων. **S_05_7.2.** Αναγνωρίστε ευκαιρίες για περαιτέρω μάθηση ή συμμετοχή.	**S_06_7.1.** Διατυπώστε προσωπικές ερμηνείες ή σκέψεις με βάση το περιεχόμενο. **S_06_7.2.** Αξιολογήστε κριτικά τις προτεινόμενες μελλοντικές κατευθύνσεις ή ενέργειες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ ΤΟΥ MEDSEVA

Το Παράρτημα 2 παρουσιάζει δομημένα παραδείγματα παιδαγωγικών δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν την αποτελεσματική ενσωμάτωση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa σε μαθησιακά περιβάλλοντα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικού προσανατολισμού. Οι δραστηριότητες ευθυγραμμίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα του ΕΠΠ και τους παιδαγωγικούς στόχους του έργου.

Δραστηριότητα 1

Ανάλυση μιας πραγματικής πρόκλησης βιωσιμότητας

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Εστίαση στη μάθηση	Κατανόηση και κριτική ανάλυση μιας πραγματικής πρόκλησης βιωσιμότητας που παρουσιάζεται σε μια περίπτωση στους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa, μέσω της διερεύνησης περιβαλλοντικών, κοινωνικών και εδαφικών διαστάσεων.
Επίπεδο-στόχος	**ΕΠΠ 5:** καθοδηγούμενη ανάλυση με δομημένη υποστήριξη **ΕΠΠ 6:** πιο αυτόνομη και κριτική ανάλυση
Ευθυγράμμιση με τα Μαθησιακά Αποτελέσματα του ΕΠΠ *(Ανατρέξτε στο Παράρτημα 1)*	**ΕΠΠ 5:** K_05_2.2, K_05_3.1; S_05_2.1, S_05_3.2 **ΕΠΠ 6:** K_06_2.1, K_06_3.1; S_06_2.1, S_06_3.1

Δομή δραστηριότητας	**1. Εξερεύνηση** Οι μαθητές εξερευνούν την επιλεγμένη περίπτωση στους αφηγηματικούς χάρτες, εστιάζοντας στα εξής: η πρόκληση της βιωσιμότητας που παρουσιάζεται· το εδαφικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο· τις εμπλεκόμενες ανθρώπινες δραστηριότητες. **2. Ανάλυση** Οι μαθητές αναγνωρίζουν και αναλύουν: βασικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην πρόκληση· σχέσεις μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών διαστάσεων· αιτίες και συνέπειες. **3. Συζήτηση και αναστοχασμός** Οι μαθητές συζητούν: πιθανές απαντήσεις ή λύσεις· συμβιβασμοί και επιπτώσεις· συνάφεια με άλλα συμφραζόμενα.
Διάκριση ανά επίπεδο ΕΠΠ	**ΕΠΠ 5:** καθοδηγούμενες ερωτήσεις που παρέχονται από τον εκπαιδευτικό· δομημένη αναγνώριση βασικών στοιχείων (αναγνώριση + βασική ερμηνεία)· υποστηριζόμενη ομαδική συζήτηση. **ΕΠΠ 6:** περισσότερη αυτόνομη ανάλυση· ερμηνεία σχέσεων και επιπτώσεων (αξιολόγηση, σύγκριση, ερμηνεία)· βαθύτερη κριτική συζήτηση.

Ο ρόλος του δασκάλου	επιλέγει την σχετική περίπτωση στον αφηγηματικό χάρτη ή στην ενότητα. παρέχει καθοδηγητικές ερωτήσεις (ειδικά για το ΕΠΠ 5)· διευκολύνει τη συζήτηση και την αποσαφήνιση· υποστηρίζει την κατανόησης βασικών εννοιών.
Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι μαθητές θα είναι σε θέση να: κατανοήσουν μια πραγματική πρόκληση βιωσιμότητας στο συγκεκριμένο πλαίσιο· αναλύσουν τις σχέσεις μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων· να ερμηνεύσουν πληροφορίες από διαφορετικές πηγές (αφήγηση, χάρτες, δεδομένα)· να συμμετέχουν σε δομημένη συζήτηση και κριτικό στοχασμό.
Αναμενόμενο αποτέλεσμα μαθητή	σύντομη ομαδική παρουσίαση Ή ίγραπτός αναστοχασμός (200–300 λέξεις) Ή δομημένες απαντήσεις σε καθοδηγητικές ερωτήσεις
Ενδεικτική διάρκεια	60–90 λεπτά
Μεταβιβασιμότητα	Προσαρμόσιμο σε διαφορετικούς κλάδους, πλαίσια και τοπικές πραγματικότητες· υποστηρίζει τη μάθηση βασισμένη σε περιστατικά σε όλα τα πλαίσια της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε επαγγελματικά προσανατολισμένα πλαίσια.

Δραστηριότητα 2

Κριτικός αναστοχασμός σχετικά με τους συμβιβασμούς στην αειφορία

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Εστίαση στη μάθηση	Κριτική ανάλυση των συμβιβασμών μεταξύ των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών διαστάσεων της βιωσιμότητας χρησιμοποιώντας πραγματικές μελέτες περιπτώσεων από τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa.
Επίπεδο-στόχος	**ΕΠΠ 5 (προσαρμοσμένο):** καθοδηγούμενη αναγνώριση συμβιβασμών **ΕΠΠ 6 (συνιστάται):** προηγμένη κριτική σκέψη και αξιολόγηση
Ευθυγράμμιση με τα Μαθησιακά Αποτελέσματα του ΕΠΠ *(Ανατρέξτε στο Παράρτημα 1)*	**ΕΠΠ 5:** K_05_2.2, K_05_5.1; S_05_2.2, S_05_5.2 **ΕΠΠ 6:** K_06_2.2, K_06_5.2; S_06_2.1, S_06_5.1
Δομή δραστηριότητας	**1. Εξερεύνηση** Οι μαθητές εξερευνούν την επιλεγμένη περίπτωση στους αφηγηματικούς χάρτες, εστιάζοντας στα εξής: η πρόκληση της βιωσιμότητας το πλαίσιο και τα εμπλεκόμενα μέρη βασικές δραστηριότητες που συνδέονται με τη χρήση φυσικών πόρων **2. Προσδιορισμός συμβιβασμών** Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές εντοπίζουν: περιβαλλοντικούς περιορισμούς και οικολογικά όρια κοινωνικές ανάγκες και κοινοτικές προοπτικές

Δομή δραστηριότητας	οικονομικές δραστηριότητες και συμφέροντα Οι μαθητές αναλύουν πώς αλληλεπιδρούν αυτές οι διαστάσεις και πού αναδύονται εντάσεις ή συγκρούσεις. **3. Κριτικός στοχασμός** Οι μαθητές αναλογίζονται: συναλλαγές μεταξύ των διαστάσεων της βιωσιμότητας συνέπειες διαφορετικών αποφάσεων πιθανές εναλλακτικές προσεγγίσεις Ενθαρρύνονται να εξετάσουν: βραχυπρόθεσμες έναντι μακροπρόθεσμων επιπτώσεων τοπικές έναντι ευρύτερων επιπτώσεων στη βιωσιμότητα σκοπιμότητα και περιορισμοί των προτεινόμενων λύσεων
Διάκριση ανά επίπεδο ΕΠΠ	**ΕΠΠ 5:** ο/η εκπαιδευτικός παρέχει δομημένες ερωτήσεις καθοδήγησης επικεντρώνεται στον εντοπισμό συναλλαγών η συζήτηση υποστηρίζεται και διευκολύνεται **ΕΠΠ 6:** οι μαθητές διατυπώνουν και δικαιολογούν τις δικές τους απόψεις βαθύτερη αξιολόγηση των συμβιβασμών και των συνεπειών σύγκριση εναλλακτικών λύσεων

Ο ρόλος του δασκάλου	πλαίσιο συζήτησης γύρω από τις αρχές βιωσιμότητας οδηγός αναγνώρισης συναλλαγών διασφάλιση ισορροπημένης ανάλυσης (περιβαλλοντικής, κοινωνικής, οικονομικής) διευκολύνουν την κριτική συζήτηση
Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι μαθητές θα είναι σε θέση να: εντοπίζουν και να αναλύουν τους συναλλαγές βιωσιμότητας κατανοήσουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ περιβαλλοντικών, κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων αξιολογούν διαφορετικές πιθανές απαντήσεις σε πραγματικές προκλήσεις διατυπώνουν ενημερωμένες και τεκμηριωμένες απόψεις
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	περίληψη ομαδικής συζήτησης Ή γραπτός αναστοχασμός (250–400 λέξεις) Ή δομημένη σύγκριση εναλλακτικών λύσεων
Ενδεικτική διάρκεια	90 λεπτά
Μεταβιβασιμότητα	Εφαρμόσιμο σε διάφορους κλάδους και πλαίσια· κατάλληλο για μαθήματα βιωσιμότητας, περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και διαχείρισης πόρων.

Δραστηριότητα 3
Εφαρμογή Αρχών Βιωσιμότητας σε Νέα Πλαίσια

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Εστίαση στη μάθηση	Εφαρμογή αρχών βιωσιμότητας από τους αφηγηματικούς χάρτες σε νέα ή συγκρίσιμα περιβάλλοντα, προωθώντας τη μεταφορά γνώσης και την προσαρμογή στο πλαίσιο.
Επίπεδο-στόχος	**ΕΠΠ 5:** καθοδηγούμενη μεταφορά **ΕΠΠ 6:** αυτόνομη και κρίσιμη εφαρμογή
Ευθυγράμμιση με τα Μαθησιακά Αποτελέσματα του ΕΠΠ *(Ανατρέξτε στο Παράρτημα 1)*	**ΕΠΠ 5:** K_05_3.1, K_05_5.1; S_05_3.1, S_05_5.2 **ΕΠΠ 6:** K_06_3.1, K_06_5.2; S_06_3.1, S_06_5.1
Δομή δραστηριότητας	**1. Επανεξέταση της αρχικής υπόθεσης** Οι μαθητές επανεξετάζουν σύντομα τον αφηγηματικό χάρτη για να εντοπίσουν: βασικές αρχές βιωσιμότητας· κύριες προκλήσεις και λύσεις· σχετικούς περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες· **2. Εφαρμογή σε νέο πλαίσιο** Οι μαθητές εφαρμόζουν αυτές τις αρχές σε ένα νέο σενάριο, το οποίο μπορεί να είναι: μια παρόμοια περιοχή ένα υποθετικό σενάριο μια πραγματική περίπτωση γνωστή στους μαθητές Αναλύουν: πώς εκδηλώνεται η πρόκληση της βιωσιμότητας στο νέο πλαίσιο

Δομή δραστηριότητας	ομοιότητες και διαφορές με την αρχική περίπτωση πιθανές προκλήσεις στην εφαρμογή των ίδιων αρχών **3. Προσαρμογή και αναστοχασμός** Οι μαθητές προτείνουν: προσαρμοσμένες στρατηγικές ή λύσεις συγκεκριμένες παραμέτρους που αφορούν το συγκεκριμένο πλαίσιο περιορισμούς και κινδύνους Στοχάζονται πάνω σε: σκοπιμότητα μεταφοράς ανάγκη για προσαρμογή στο πλαίσιο μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στη βιωσιμότητα
Διάκριση ανά επίπεδο ΕΠΠ	**ΕΠΠ 5:** ο εκπαιδευτικός παρέχει δομημένο σενάριο και καθοδηγητικές ερωτήσεις εστίαση στον εντοπισμό ομοιοτήτων και στην εφαρμογή γνωστών αρχών υποστηριζόμενη συζήτηση **ΕΠΠ 6:** οι μαθητές ορίζουν ή βελτιώνουν το νέο πλαίσιο κριτική αξιολόγηση της δυνατότητας μεταφοράς αιτιολόγηση προσαρμοσμένων στρατηγικών
Ο ρόλος του δασκάλου	προτείνει ή επικυρώνει το νέο πλαίσιο/σενάριο καθοδηγεί την εφαρμογή των αρχών βιωσιμότητας υποστηρίζει τη σύγκριση μεταξύ των περιβαλλόντων διευκολύνουν τη σύνθεση και τη συζήτηση

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι μαθητές θα είναι σε θέση να: μεταφέρουν γνώσεις βιωσιμότητας σε διαφορετικά περιβάλλοντα αναλύουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ περιπτώσεων εφαρμόζουν αρχές βιωσιμότητας σε νέες καταστάσεις αξιολογούν τη σκοπιμότητα και τους περιορισμούς των προτεινόμενων λύσεων
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	ομαδική παρουσίαση προσαρμοσμένης λύσης Ή γραπτή πρόταση (300–500 λέξεις) Ή συγκριτική ανάλυση (πρωτότυπο έναντι νέου πλαισίου)
Ενδεικτική διάρκεια	60–90 λεπτά
Μεταβιβασιμότητα	Υψηλή ευελιξία σε διάφορους κλάδους, πλαίσια και περιοχές· υποστηρίζει εφαρμοσμένη μάθηση και δεξιότητες λήψης αποφάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΗ

Τα διδακτικά σενάρια που παρουσιάζονται σε αυτό το παράρτημα είναι ενδεικτικά παραδείγματα που έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίξουν την παιδαγωγική χρήση των αφηγηματικών χαρτών του MedSEVa.

Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές ενθαρρύνονται να προσαρμόσουν τα προτεινόμενα σενάρια σύμφωνα με τους μαθησιακούς στόχους, την γνωστική εστίαση, το επίπεδο του ΕΠΠ, τον διαθέσιμο χρόνο και τα χαρακτηριστικά των μαθητών τους.

Τα σενάρια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεξάρτητα, σε συνδυασμό μεταξύ τους ή ενσωματωμένα στις παιδαγωγικές δραστηριότητες που παρουσιάζονται στο Παράρτημα 2. Σκοπός τους είναι να καταδείξουν την ποικιλομορφία των μαθησιακών ευκαιριών που προσφέρονται από τους αφηγηματικούς χάρτες του MedSEVa και να υποστηρίξουν την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα σε διαφορετικά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά πλαίσια.

Σενάριο Διδασκαλίας 1

Αφηγηματικός χάρτης για το Medronho

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Κύρια θέματα	Βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη Ενδογενή προϊόντα Εδαφική αξιοποίηση Τοπικές οικονομίες
Προτεινόμενη Δραστηριότητα	**Χαρτογράφηση της Αλυσίδας Αξίας** Οι μαθητές αναλύουν τη διαδικασία παραγωγής και εμπορευματοποίησης προϊόντων της κουμαριάς και προσδιορίζουν τους διαφορετικούς παράγοντες που εμπλέκονται στην αλυσίδα αξίας.
Μαθησιακοί στόχοι	Κατανόηση των τοπικών αλυσίδων αξίας. Ανάλυση των ευκαιριών και των περιορισμών στις αγροτικές οικονομίες. Εξερεύνηση βιώσιμων επιχειρηματικών ευκαιριών που συνδέονται με τους φυσικούς πόρους.
Προτεινόμενη μεθοδολογία	Εργασία σε μικρές ομάδες. Χαρτογράφηση της αλυσίδας αξίας. Ομαδική παρουσίαση και συζήτηση.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 1 – Εξερεύνηση του αφηγηματικού χάρτη (10–15 λεπτά)** Οι μαθητές ατομικά ή σε ζευγάρια εξερευνούν τον αφηγηματικό χάρτη του Medronho, προσδιορίζοντας τα κύρια στάδια που εμπλέκονται στην παραγωγή, την επεξεργασία και την εμπορευματοποίηση προϊόντων με βάση τα κούμαρα. Ενθαρρύνονται να κρατούν σημειώσεις σχετικά με τους εμπλεκόμενους φορείς, τους πόρους που χρησιμοποιούνται και τις προκλήσεις βιωσιμότητας που επισημαίνονται στον αφηγηματικό χάρτη. **Βήμα 2 – Χαρτογράφηση της Αλυσίδας Αξίας (20–30 λεπτά)** Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές δημιουργούν μια οπτική αναπαράσταση της αλυσίδας αξίας της κουμαριάς, προσδιορίζοντας παραγωγούς, μεταποιητές, διανομείς, καταναλωτές και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Θα πρέπει επίσης να εντοπίσουν ευκαιρίες και προκλήσεις που επηρεάζουν τη βιωσιμότητα της αλυσίδας αξίας. **Βήμα 3 – Ανάλυση Ευκαιριών και Προκλήσεων (15–20 λεπτά)** Οι ομάδες συζητούν παράγοντες που συμβάλλουν ή εμποδίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το Medronho, λαμβάνοντας υπόψη τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές διαστάσεις. **Βήμα 4 – Παρουσίαση και Συζήτηση Ευρημάτων (15–30 λεπτά)** Κάθε ομάδα παρουσιάζει την ανάλυση της αλυσίδας αξίας της στην τάξη. Ο εκπαιδευτικός ή ο εκπαιδευτής συντονίζει μια συζήτηση σχετικά με την εδαφική αξιοποίηση, την τοπική ανάπτυξη, τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα και τον ρόλο των ενδογενών προϊόντων στην υποστήριξη των αγροτικών οικονομιών.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Προαιρετική Επιπλέον Δραστηριότητα** Οι φοιτητές αναπτύσσουν μια πρόταση για την ενίσχυση της βιωσιμότητας, της προβολής ή της αγοραίας αξίας των προϊόντων με βάση το Medronho μέσω τοπικής επωνυμίας, πρωτοβουλιών βιώσιμου τουρισμού, διαφοροποίησης προϊόντων ή νέων επιχειρηματικών μοντέλων.
Πιθανές ερωτήσεις συζήτησης	Πώς συμβάλλει η αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων στην αγροτική ανάπτυξη; Ποιες προκλήσεις επηρεάζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα αυτών των δραστηριοτήτων; Πώς μπορούν η επωνυμία και η εδαφική ταυτότητα να προσθέσουν αξία στα τοπικά προϊόντα;
Σχετικές Γενικές Δραστηριότητες (Παράρτημα 2)	Δραστηριότητα 1 – Ανάλυση μιας πραγματικής πρόκλησης βιωσιμότητας
Ενδεικτική διάρκεια	60–90 λεπτά (ανάλογα με το βάθος και το μαθησιακό πλαίσιο)
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	Χάρτης αλυσίδας αξίας Ή Ομαδική παρουσίαση Ή Σύντομη εργασία αναστοχασμού (300–500 λέξεις)
Αναπτυσσόμενες ικανότητες	Συστημική σκέψη Πράσινη επιχειρηματικότητα Βιωσιμότητα στην παιδεία Κριτική ανάλυση Κατανόηση της εδαφικής ανάπτυξης
Σχετικός Σκοπός MedSEVa	Βιώσιμη αξιοποίηση των μεσογειακών οικοσυστημάτων, προώθηση των τοπικών πράσινων οικονομιών και ευαισθητοποίηση σχετικά με τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη.

Σενάριο Διδασκαλίας 2
Αφηγηματικός χάρτης για το Hypericum

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Κύρια θέματα	Φαρμακευτικά φυτά Παραδοσιακή οικολογική γνώση Βιοποικιλότητα Βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων
Προτεινόμενη Δραστηριότητα	**Παραδοσιακή Γνώση έναντι Επιστημονικών Αποδεικτικών Στοιχείων** Οι μαθητές συγκρίνουν τις παραδοσιακές χρήσεις του Hypericum με την τρέχουσα επιστημονική γνώση και συζητούν τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς και των δύο προσεγγίσεων.
Μαθησιακοί στόχοι	Κατανόηση της αξίας της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης. Ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής ανάλυσης. Εξερεύνηση ηθικών ζητημάτων και ζητημάτων βιωσιμότητας που σχετίζονται με τα φαρμακευτικά φυτά.
Προτεινόμενη μεθοδολογία	Καθοδηγούμενη ανάγνωση. Συγκριτική ανάλυση. Δομημένη συζήτηση.
Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 1 – Εξερευνήστε τον αφηγηματικό χάρτη (10–15 λεπτά)** Οι μαθητές εξερευνούν ατομικά τον Ιστοριογράφο του Hypericum, εντοπίζοντας πληροφορίες που σχετίζονται με τις παραδοσιακές χρήσεις του, τις τοπικές πρακτικές, τα οικολογικά χαρακτηριστικά και την τρέχουσα επιστημονική γνώση σχετικά με τις ιδιότητες και τις εφαρμογές του.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 2 – Σύγκριση Συστημάτων Γνώσης (20–30 λεπτά)** Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές δημιουργούν έναν συγκριτικό πίνακα ανάλυσης εντοπίζοντας ομοιότητες, διαφορές, συμπληρωματικά στοιχεία και πιθανές εντάσεις μεταξύ της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης και των επιστημονικών στοιχείων που σχετίζονται με το Hypericum. **Βήμα 3 – Ανάλυση Βιωσιμότητας και Ηθικών Προκλήσεων (15–20 λεπτά)** Οι ομάδες συζητούν ζητήματα βιωσιμότητας και ηθικής που σχετίζονται με τη χρήση και την εμπορευματοποίηση των φαρμακευτικών φυτών, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της βιοποικιλότητας, των υπεύθυνων πρακτικών συγκομιδής, της πνευματικής ιδιοκτησίας και της διατήρησης της παραδοσιακής γνώσης. **Βήμα 4 – Δομημένη Συζήτηση και Στοχασμός (15–30 λεπτά)** Οι ομάδες παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους και συμμετέχουν σε μια καθοδηγούμενη συζήτηση σχετικά με τον ρόλο της παραδοσιακής και επιστημονικής γνώσης στην αντιμετώπιση των σύγχρονων περιβαλλοντικών και υγειονομικών προκλήσεων. **Προαιρετική Δραστηριότητα Επέκτασης** Οι μαθητές διερευνούν ένα άλλο φαρμακευτικό φυτό από την περιοχή τους και προετοιμάζουν μια σύντομη συγκριτική ανάλυση που διερευνά τις παραδοσιακές χρήσεις, τα επιστημονικά δεδομένα, τις παραμέτρους βιωσιμότητας και τις πιθανές οικονομικές εφαρμογές.

Πιθανές ερωτήσεις συζήτησης	Πώς μπορούν η παραδοσιακή και η επιστημονική γνώση να αλληλοσυμπληρώνονται; Ποιοι είναι οι κίνδυνοι από την υπερεκμετάλλευση των φαρμακευτικών φυτών; Πώς μπορεί να προστατευθεί η βιοποικιλότητα, υποστηρίζοντας παράλληλα τις οικονομικές ευκαιρίες;
Σχετική γενική Δραστηριότητα (Παράρτημα 2)	Δραστηριότητα 2 – Κριτικός Στοχασμός σχετικά με τους Συμβιβασμούς Βιωσιμότητας
Ενδεικτική διάρκεια	60–90 λεπτά (ανάλογα με το βάθος και το μαθησιακό πλαίσιο)
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	Συγκριτικός αναλυτικός πίνακας Ή Σύνοψη συζήτησης Ή Γραπτή αναστοχασμός (300–500 λέξεις)
Αναπτυσσόμενες ικανότητες	Κριτική σκέψη Επιστημονικός αλφαβητισμός Ηθικός συλλογισμός Ευαισθητοποίηση για τη βιοποικιλότητα Εκτίμηση της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης Διεπιστημονική σκέψη
Σχετικός Σκοπός MedSEVa	Διατήρηση και αξιοποίηση της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης, προώθηση της ευαισθητοποίησης για τη βιοποικιλότητα και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων της Μεσογείου.

Διδακτικό Σενάριο 3
Αφηγηματικός χάρτης για το Χαρούπι

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Κύρια θέματα	Βιώσιμη γεωργία Καινοτομία τροφίμων Αλυσίδες αξίας Αγροτική επιχειρηματικότητα Υπηρεσίες οικοσυστήματος
Προτεινόμενη Δραστηριότητα	**Ανάπτυξη μιας ιδέας βιώσιμου προϊόντος** Οι μαθητές εξερευνούν την αλυσίδα αξίας του χαρουπιού και σχεδιάζουν ένα βιώσιμο προϊόν ή υπηρεσία βασισμένο στους πόρους του χαρουπιού.
Μαθησιακοί στόχοι	Κατανοήστε τον ρόλο των ανθεκτικών καλλιεργειών στα μεσογειακά οικοσυστήματα. Αναλύστε την αλυσίδα αξίας ενός τοπικού φυσικού πόρου. Διερεύνηση ευκαιριών για βιώσιμη ανάπτυξη προϊόντων. Προώθηση της επιχειρηματικής σκέψης σε πλαίσια βιωσιμότητας.
Προτεινόμενη μεθοδολογία	Εργασία σε μικρές ομάδες. Πρόκληση σχεδιασμού προϊόντος. Παρουσίαση επιχειρηματικής ιδέας.
Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 1 – Εξερεύνηση του αφηγηματικού χάρτη (10–15 λεπτά)** Οι μαθητές εξερευνούν ατομικά τον αφηγηματικό χάρτη του Χαρουπιού, εντοπίζοντας πληροφορίες που σχετίζονται με την καλλιέργεια του χαρουπιού, τις οικοσυστημικές υπηρεσίες, τις παραδοσιακές και καινοτόμες χρήσεις, τις αλυσίδες αξίας και τις οικονομικές ευκαιρίες που σχετίζονται με αυτή τη μεσογειακή καλλιέργεια.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 2 – Ανάλυση της Αλυσίδας Αξίας (15–20 λεπτά)** Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές προσδιορίζουν τα κύρια στάδια της αλυσίδας αξίας του χαρουπιού και τους εμπλεκόμενους παράγοντες, συζητώντας πώς δημιουργείται αξία από την παραγωγή έως τα τελικά προϊόντα και υπηρεσίες. **Βήμα 3 – Πρόκληση Σχεδιασμού Βιώσιμου Προϊόντος (20–30 λεπτά)** Οι ομάδες αναπτύσσουν μια ιδέα για ένα βιώσιμο προϊόν ή υπηρεσία που βασίζεται στους πόρους του χαρουπιού. Θα πρέπει να λάβουν υπόψη την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, τις ευκαιρίες της αγοράς, τους πιθανούς χρήστες και τα εδαφικά οφέλη. **Βήμα 4 – Παρουσίαση και Συζήτηση Προτάσεων (15–30 λεπτά)** Οι ομάδες παρουσιάζουν τις ιδέες τους και εξηγούν πώς η προτεινόμενη λύση τους συμβάλλει στη βιωσιμότητα, την τοπική ανάπτυξη και την καινοτομία. Ο εκπαιδευτικός ή ο εκπαιδευτής συντονίζει μια συζήτηση σχετικά με την πράσινη επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία βιώσιμης αξίας. **Προαιρετική Επιπλέον Δραστηριότητα** Οι μαθητές προετοιμάζουν έναν σύντομο καμβά επιχειρηματικού μοντέλου ή ένα σχέδιο βιωσιμότητας για το προτεινόμενο προϊόν ή υπηρεσία τους, προσδιορίζοντας τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, τους πόρους, τα οφέλη και τις πιθανές προκλήσεις.

Πιθανές ερωτήσεις συζήτησης	Γιατί το χαρούπι θεωρείται ανθεκτική μεσογειακή καλλιέργεια; Πώς μπορούν τα παραδοσιακά προϊόντα να προσαρμοστούν στις σύγχρονες αγορές; Ποιες αρχές βιωσιμότητας θα πρέπει να καθοδηγούν την ανάπτυξη προϊόντων; Πώς μπορούν οι τοπικοί πόροι να συμβάλουν στην αγροτική ανάπτυξη;
Σχετική Γενική Δραστηριότητα	Δραστηριότητα 3 – Εφαρμογή Αρχών Βιωσιμότητας σε Νέα Πλαίσια
Ενδεικτική διάρκεια	90–120 λεπτά (ανάλογα με το βάθος και το μαθησιακό πλαίσιο)
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	Πρόταση βιώσιμου προϊόντος Ή Παρουσίαση επιχειρηματικής ιδέας Ή Σχέδιο ανάπτυξης προϊόντων και βιωσιμότητας
Αναπτυσσόμενες ικανότητες	GΠράσινη επιχειρηματικότητα Καινοτομία και δημιουργικότητα Βιωσιμότητα στην παιδεία Στρατηγική σκέψη Ευαισθητοποίηση για τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων Αναγνώριση ευκαιριών Βιώσιμη επιχειρηματική ανάπτυξη
Σχετικός Σκοπός MedSEVa	Προώθηση της βιώσιμης γεωργίας, της αξιοποίησης των οικοσυστημάτων, της πράσινης επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας με βάση τους φυσικούς πόρους της Μεσογείου.

Σενάριο Διδασκαλίας 4
Αφηγηματικός χάρτης για τη Μαστίχα Χίου

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Κύρια θέματα	Πολιτιστική κληρονομιά και τοπική ταυτότητα Παραδοσιακή οικολογική γνώση Συνεταιρισμός και ανάπτυξη της κοινότητας Βιώσιμη εδαφική διαχείριση Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της UNESCO
Προτεινόμενη Δραστηριότητα	**Κοινοτική Κληρονομιά και Συνεργατικά Μοντέλα** Οι μαθητές αναλύουν πώς η καλλιέργεια και η εμπορευματοποίηση της μαστίχας Χίου συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την οικονομική βιωσιμότητα μέσω συνεργατικών δομών.
Μαθησιακοί στόχοι	Κατανόηση της σχέσης μεταξύ πολιτιστικής κληρονομιάς και βιώσιμης ανάπτυξης. Ανάλυση του ρόλου των συνεταιρισμών στην υποστήριξη των τοπικών οικονομιών. Διερεύνηση της συμβολής της παραδοσιακής γνώσης στη βιωσιμότητα. Αξιολόγηση του πώς οι τοπικές κοινότητες εξισορροπούν την οικονομική ανάπτυξη και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
Προτεινόμενη μεθοδολογία	Ανάλυση μελέτης περίπτωσης. Άσκηση χαρτογράφησης ενδιαφερομένων μερών. Συζήτηση σε μικρές ομάδες. Ομαδική παρουσίαση.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 1 – Εξερεύνηση του αφηγηματικού χάρτη (10–15 λεπτά)** Οι μαθητές εξερευνούν ατομικά τον αφηγηματικό χάρτη της Μαστίχας Χίου, εντοπίζοντας πληροφορίες που σχετίζονται με την καλλιέργεια της μαστίχας, την πολιτιστική κληρονομιά, τις τοπικές παραδόσεις, τις συνεταιριστικές δομές και τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη. **Βήμα 2 – Χαρτογράφηση Ενδιαφερόμενων Μερών (15–20 λεπτά)** Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές εντοπίζουν και χαρτογραφούν τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη που εμπλέκονται στην αλυσίδα αξίας της μαστίχας, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των συνεταιρισμών, των τοπικών αρχών, των καταναλωτών και των οργανισμών πολιτιστικής κληρονομιάς. **Βήμα 3 – Ανάλυση Βιωσιμότητας και Διατήρησης της Κληρονομιάς (20–30 λεπτά)** Οι ομάδες συζητούν πώς η οικονομική ανάπτυξη, η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και η ευημερία της κοινότητας μπορούν να εξισορροπηθούν στην περίπτωση της μαστίχας Χίου. **Βήμα 4 – Παρουσίαση και Συζήτηση Ευρημάτων (15–30 λεπτά)** Οι ομάδες παρουσιάζουν τους χάρτες των ενδιαφερόμενων μερών και τα συμπεράσματά τους. Ο εκπαιδευτικός ή ο εκπαιδευτής συντονίζει μια συζήτηση σχετικά με τα μοντέλα συνεργασίας, την εδαφική ανθεκτικότητα και τον ρόλο των προϊόντων που βασίζονται στην πολιτιστική κληρονομιά στη βιώσιμη ανάπτυξη. **Προαιρετική Επιπλέον Δραστηριότητα** Οι μαθητές συγκρίνουν το συνεταιριστικό μοντέλο Μαστίχας Χίου με ένα τοπικό παράδειγμα από τη χώρα ή την περιοχή τους και εντοπίζουν μεταβιβάσιμα διδάγματα για βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη.

Πιθανές ερωτήσεις συζήτησης	Γιατί η μαστίχα Χίου θεωρείται ταυτόχρονα φυσικός και πολιτιστικός πόρος; Πώς συμβάλλουν τα συνεργατικά μοντέλα στην τοπική βιωσιμότητα; Ποια είναι τα οφέλη και οι προκλήσεις της προστασίας της παραδοσιακής γνώσης; Πώς μπορεί η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς να υποστηρίξει την οικονομική ανάπτυξη;
Σχετική Γενική Δραστηριότητα	Δραστηριότητα 2 – Κριτικός Στοχασμός σχετικά με τους Συμβιβασμούς Βιωσιμότητας
Ενδεικτική διάρκεια	60–90 λεπτά (ανάλογα με το βάθος και το μαθησιακό πλαίσιο)
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	Χάρτης ενδιαφερομένων μερών Ή Ομαδική παρουσίαση Ή Σύντομη εργασία αναστοχασμού (300–500 λέξεις)
Αναπτυσσόμενες Ικανότητες	Κριτική σκέψη Πολιτιστική συνείδηση Βιωσιμότητα στην παιδεία Ανάλυση ενδιαφερομένων μερών Κατανόηση της εδαφικής ανάπτυξης Διεπιστημονική σκέψη Ευαισθητοποίηση για την πολιτιστική κληρονομιά
Σχετικός Σκοπός MedSEVa	Διατήρηση και αξιοποίηση της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς, προώθηση της ανάπτυξης με βάση την κοινότητα και βιώσιμη διαχείριση των μεσογειακών εδαφικών πόρων.

Σενάριο Διδασκαλίας 5
Αφηγηματικός χάρτης για τα Αρωματικά Φυτά

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Κύρια θέματα	Πράσινη επιχειρηματικότητα Βιώσιμη ανάπτυξη προϊόντων Αξιοποίηση της βιοποικιλότητας Εδαφική επωνυμία Καινοτομία βασισμένη σε φυσικούς πόρους
Προτεινόμενη Δραστηριότητα:	**Δημιουργία ενός Πράσινου Επιχειρηματικού Μοντέλου** Οι φοιτητές σχεδιάζουν μια βιώσιμη επιχειρηματική ιδέα βασισμένη σε αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, ενσωματώνοντας την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, τις ευκαιρίες της αγοράς και την τοπική ταυτότητα.
Μαθησιακοί στόχοι	Κατανόηση πώς η βιοποικιλότητα μπορεί να υποστηρίξει βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Διερεύνηση ευκαιριών για πράσινη επιχειρηματικότητα. Ανάπτυξη καινοτόμων και περιβαλλοντικών υπεύθυνων επιχειρηματικών ιδεών. Ανάλυση του ρόλου της εδαφικής επωνυμίας στην αξιοποίηση του προϊόντος.
Προτεινόμενη μεθοδολογία	Ομαδική εργασία. Καμβάς Επιχειρηματικού Μοντέλου ή ισοδύναμο εργαλείο. Πρόκληση σχεδιασμού προϊόντος/υπηρεσίας. Σύντομη περιεκτική παρουσίαση.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 1 – Εξερεύνηση του αφηγηματικού χάρτη (10–15 λεπτά)** Οι μαθητές εξερευνούν ατομικά τον αφηγηματικό χάρτη των Αρωματικών Φυτών, εντοπίζοντας παραδείγματα αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, τις παραδοσιακές και σύγχρονες χρήσεις τους, την αξία της βιοποικιλότητας και τα υπάρχοντα προϊόντα ή οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με αυτούς τους φυσικούς πόρους. **Βήμα 2 – Προσδιορισμός Ευκαιριών Αγοράς (15–20 λεπτά)** Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές αναλύουν πιθανές ευκαιρίες αγοράς που συνδέονται με αρωματικά φυτά, όπως φυσικά καλλυντικά, φυτικά προϊόντα, εμπειρίες βιώσιμου τουρισμού, εκπαιδευτικές δραστηριότητες ή υπηρεσίες υγείας και ευεξίας. **Βήμα 3 – Ανάπτυξη μιας Πράσινης Επιχειρηματικής Ιδέας (20–30 λεπτά)** Οι ομάδες σχεδιάζουν μια βιώσιμη επιχειρηματική ιδέα βασισμένη σε αρωματικά φυτά, λαμβάνοντας υπόψη την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την υπεύθυνη διαχείριση των πόρων, τους στοχευμένους πελάτες, την τοπική ταυτότητα και τα πιθανά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη. **Βήμα 4 – Παρουσίαση και Αξιολόγηση Προτάσεων (15–30 λεπτά)** Οι ομάδες παρουσιάζουν τις επιχειρηματικές τους ιδέες και εξηγούν πώς οι προτάσεις τους εξισορροπούν την οικονομική βιωσιμότητα, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Ο εκπαιδευτικός ή ο εκπαιδευτής συντονίζει μια συζήτηση σχετικά με την πράσινη επιχειρηματικότητα και τη βιώσιμη καινοτομία. **Προαιρετική Δραστηριότητα Επέκτασης** Οι μαθητές προετοιμάζουν έναν απλοποιημένο Καμβά Επιχειρηματικού Μοντέλου ή ένα σχέδιο βιωσιμότητας για την προτεινόμενη επιχειρηματική

Προτεινόμενη Εκτέλεση	τους ιδέα, προσδιορίζοντας τους βασικούς πόρους, τα ενδιαφερόμενα μέρη, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις προτάσεις αξίας.
Πιθανές ερωτήσεις συζήτησης	Πώς μπορούν οι τοπικοί φυσικοί πόροι να δημιουργήσουν βιώσιμη οικονομική αξία; Ποιοι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την ανάπτυξη προϊόντων που βασίζονται στη φύση; Πώς μπορεί η εδαφική ταυτότητα να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων; Τι καθιστά ένα επιχειρηματικό μοντέλο βιώσιμο
Σχετική Γενική Δραστηριότητα	Δραστηριότητα 3 – Εφαρμογή Αρχών Βιωσιμότητας σε Νέα Πλαίσια
Ενδεικτική διάρκεια	90–120 λεπτά (ανάλογα με το βάθος και το μαθησιακό πλαίσιο)
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητή	Πρόταση για πράσινο επιχειρηματικό μοντέλο Ή Παρουσίαση ιδέας προϊόντος Ή Επιχειρηματικός καμβάς και σχέδιο βιωσιμότητας
Αναπτυσσόμενες ικανότητες	Πράσινη επιχειρηματικότητα Καινοτομία και δημιουργικότητα Βιωσιμότητα στην παιδεία Στρατηγική σκέψη Ευαισθητοποίηση για την πράσινη οικονομία Αναγνώριση ευκαιριών Βιώσιμη επιχειρηματική ανάπτυξη
Σχετικός Σκοπός MedSEVa	ΡΠροώθηση της αξιοποίησης της βιοποικιλότητας, της πράσινης επιχειρηματικότητας, της βιώσιμης καινοτομίας και των οικονομικών ευκαιριών που συνδέονται με τους φυσικούς πόρους της Μεσογείου.

Σενάριο Διδασκαλίας 6
Αφηγηματικός χάρτης για την Καλαθοπλεκτική

Περιεχόμενο	Περιγραφή
Κύρια θέματα	Κυκλική οικονομία Παραδοσιακές χειροτεχνίες Βιώσιμη διαχείριση πόρων Διατήρηση της βιοποικιλότητας Μεταφορά γνώσης μεταξύ γενεών
Προτεινόμενη Δραστηριότητα	**Κυκλική Οικονομία στην Πράξη** Οι μαθητές αναλύουν την παράδοση της καλαθοπλεκτικής ως παράδειγμα βιώσιμης χρήσης πόρων και κυκλικής οικονομίας, διερευνώντας πώς οι παραδοσιακές πρακτικές συμβάλλουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στην ανθεκτικότητα της κοινότητας.
Μαθησιακοί στόχοι	Κατανόηση των βασικών αρχών της κυκλικής οικονομίας. Ανάλυση πώς οι παραδοσιακές πρακτικές συμβάλλουν στη βιωσιμότητα. Διερεύνηση των συνδέσεων μεταξύ της διατήρησης της βιοποικιλότητας και των τοπικών μέσων διαβίωσης. Αναλογισμός της σημασίας της διατήρησης της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης.
Προτεινόμενη μεθοδολογία	Ανάλυση μελέτης περίπτωσης. Χαρτογράφηση ροής πόρων. Ομαδική συζήτηση. Συγκριτική ανάλυση με σύγχρονα συστήματα παραγωγής.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Βήμα 1 – Εξερεύνηση του αφηγηματικού χάρτη (10–15 λεπτά)** Οι μαθητές εξερευνούν ατομικά τον αφηγηματικό χάρτη για την καλαθοπλεκτική, προσδιορίζοντας τα φυσικά υλικά που χρησιμοποιούνται, τις πρακτικές συγκομιδής, τις τεχνικές παραγωγής, την πολιτιστική σημασία και τα περιβαλλοντικά οφέλη που συνδέονται με την παραδοσιακή καλαθοπλεκτική. **Βήμα 2 – Χαρτογράφηση Ροών Πόρων (15–20 λεπτά**) Δουλεύοντας σε μικρές ομάδες, οι μαθητές δημιουργούν ένα διάγραμμα ροής πόρων που δείχνει τον κύκλο ζωής των προϊόντων καλαθοπλεκτικής, από τη βιώσιμη συγκομιδή των πρώτων υλών έως την παραγωγή, τη χρήση, την επαναχρησιμοποίηση και τα στάδια τέλους του κύκλου ζωής. **Βήμα 3 – Σύγκριση Παραδοσιακών και Σύγχρονων Συστημάτων Παραγωγής (20–30 λεπτά)** Οι ομάδες συγκρίνουν τις παραδοσιακές πρακτικές καλαθοπλεκτικής με μια σύγχρονη εναλλακτική λύση μαζικής παραγωγής (π.χ. πλαστικά καλάθια ή συνθετικά προϊόντα αποθήκευσης). Αναλύουν τη χρήση πόρων, την παραγωγή αποβλήτων, την ανθεκτικότητα, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις κοινωνικοπολιτισμικές επιπτώσεις. **Βήμα 4 – Παρουσίαση και Συζήτηση Ευρημάτων (15–30 λεπτά)** Οι ομάδες παρουσιάζουν τις αναλύσεις τους και συζητούν πώς οι παραδοσιακές πρακτικές μπορούν να συμβάλουν στις σύγχρονες προκλήσεις βιωσιμότητας. Ο εκπαιδευτικός ή ο εκπαιδευτής συντονίζει μια συζήτηση σχετικά με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων.

Προτεινόμενη Εκτέλεση	**Προαιρετική Επιπλέον Δραστηριότητα** Οι μαθητές εντοπίζουν μια άλλη παραδοσιακή τέχνη ή τοπική πρακτική από την περιοχή τους και αναλύουν πώς συμβάλλει (ή θα μπορούσε να συμβάλει) στις αρχές της κυκλικής οικονομίας, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στην ανθεκτικότητα της κοινότητας.
Πιθανές ερωτήσεις συζήτησης	Πώς η καλαθοπλεκτική απεικονίζει τις αρχές της κυκλικής οικονομίας; Ποια περιβαλλοντικά οφέλη προκύπτουν από τη βιώσιμη συγκομιδή φυσικών υλικών; Γιατί είναι σημαντική η μεταφορά γνώσης μεταξύ των γενεών για τη βιωσιμότητα; Ποια μαθήματα μπορούν να αντλήσουν οι σύγχρονες βιομηχανίες από τις παραδοσιακές χειροτεχνικές πρακτικές;
Σχετική Γενική Δραστηριότητα (Παράρτημα 2)	Δραστηριότητα 1 – Ανάλυση μιας πραγματικής πρόκλησης βιωσιμότητας
Ενδεικτική διάρκεια	60–90 λεπτά (ανάλογα με το βάθος και το μαθησιακό πλαίσιο)
Αναμενόμενα αποτελέσματα φοιτητών	Διάγραμμα ροής πόρων Ή Έκθεση συγκριτικής ανάλυσης Ή Ομαδική παρουσίαση

Αναπτυσσόμενες ικανότητες	Συστημική σκέψη Ευαισθητοποίηση για την κυκλική οικονομία Κριτική ανάλυση Περιβαλλοντική ευθύνη Εκτίμηση της πολιτιστικής κληρονομιάς Ευαισθητοποίηση σχετικά με την αποδοτικότητα των πόρων Διεπιστημονική σκέψη
Σχετικός Σκοπός MedSEVa	Προώθηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, της βιώσιμης διαχείρισης των πόρων, της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της διατήρησης της παραδοσιακής οικολογικής γνώσης στις μεσογειακές κοινότητες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Biggs, J. (1996). Enhancing teaching through constructive alignment. *Higher Education, 32*(3), 347–364. **https://doi.org/10.1007/BF00138871**

Bianchi, G., Pisiotis, U., & Cabrera Giraldez, M. (2022). *GreenComp: The European sustainability competence framework*. Publications Office of the European Union. **https://doi.org/10.2760/13286**

Council of the European Union. (2017). *Council recommendation of 22 May 2017 on the European Qualifications Framework for lifelong learning and repealing the recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning (2017/C 189/03). Official Journal of the European Union, C 189*, 15–28.

Council of the European Union. (2020). *Council Recommendation of 24 November 2020 on vocational education and training (VET) for sustainable competitiveness, social fairness and resilience (2020/C 417/01). Official Journal of the European Union, C 417*, 1–16.

Ευρωπαϊκή Ένωση για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ENQA), *Ευρωπαϊκή Ένωση Φοιτητών (ESU), Ευρωπαϊκή Ένωση Πανεπιστημίων (EUA) και Ευρωπαϊκή Ένωση Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης (EURASHE). (2015). Πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG).*